

İSLAM TARİHİ VE UYGARLIĞI (13. YÜZYILA KADAR) - I

5. İslam orduları; Hz. Ebubekir, Hz. Ömer ve Hz. Osman dönemlerinde izlenen aktif dış politika ile Afrika'nın kuzeyi, Suriye, Filistin, Irak, İran, Anadolu ve Kafkaslarda fetihlerde bulunmuşlardır.

Bu fetihlerin sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Deniz kuvvetleri oluşturulması
- B) İslam kültürünün farklı uygarlıklarla karşılaşması
- C) Halifeliğin saltanata dönüştürülmesi
- D) Yeni idari birimlerinin oluşturulması
- E) Arapların bir kısmının fethedilen bölgelere yerleşmeleri

6. Aşağıdakilerden hangisinin "Hicret" in sonuçları arasında yer aldığı savunulamaz?

- A) Akabe Biatları'nın yapılması
- B) İslamiyetin yayılmasının hızlanması
- C) Medine İslam Devleti'nin kurulması
- D) Müslümanlar ile yahudiler arasında Medine Sözleşmesi'nin imzalanması
- E) Hicret Olayı'nın takvim başlangıcı olarak kabul edilmesi

7. İslamiyet öncesinde Arapların özgün bir sanatları ve mimarileri yoktu.

Dört Halife ve Emeviler döneminde;

- I. Suriye,
- II. İspanya (Endülüs),
- III. Anadolu

bölgelerinden hangilerinde yapılan fetihlerle İslam sanatı ve mimarisinde yeni biçim ve üslupların oluştuğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

8. Abbasiler döneminde Emevilerin aksine Arap olmayan Müslüman topluluklara (Türkler, İranlılar vb.) ordu ve devlet yönetiminde önemli görevler verilmiştir.

Bu bilgiler Abbasiler ile ilgili aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olabilir?

- A) Hilafetin siyasi yetkilerini paylaştıklarının
- B) Siyasi birliği korumada zorlandıklarının
- C) Diplomatik faaliyetlerde bulduklarının
- D) Ümmetçi bir politika izlediklerinin
- E) Orduda onlu sistemi benimsediklerinin

9. Muviye'nin, oğlu Yezid'i veliaht ilan etmesiyle Emevilerden itibaren halifeliğin saltanata dönüşmesinin aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olduğu savunulamaz?

- A) İslam toplumunda bölünmeler yaşanması
- B) Yönetimin bir ailenin elinde toplanması
- C) Halifeliğin Müslümanlar üzerindeki birleştirici etkisinin azalması
- D) Müslümanların hilafet kurumuna olan saygısının azalması
- E) Din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılması

10. Hayber'in ele geçirilmesiyle bölgede yaşayan Yahudilerden gitmek isteyenlere izin verilmiş, kalanlar ise cizye vergisi ödemeleri karşılığında ibadetlerinde serbest bırakılmıştır.

Bu uygulama İslam Devleti'nde aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olabilir?

- A) Halka yönetimde eşit haklar verildiğinin
- B) İnanç hürriyetinin benimsendiğinin
- C) Yalnızca gayrimüslimlerden vergi alındığının
- D) Din hizmetlerinin devlet eliyle verildiğinin
- E) Puta tapıcılığın yasaklandığının

İSLAM TARİHİ VE UYGARLIĞI (13. YÜZYILA KADAR) - II

1. Dört Halife döneminden itibaren Bağdat, Basra, Kahire ve İskenderiye gibi şehirler önemli birer ticaret merkezi haline gelmiştir. Müslümanlar İspanya'dan Çin'e kadar geniş bir coğrafyada ticaret yaparak zenginliklerini arttırmışlardır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olduğu savunulamaz?

- A) İslamiyetin daha geniş alanlara yayılması
B) Arapça'nın diğer toplumlar tarafından öğrenilmesi
C) Pozitif bilimlerin Arabistan dışına taşınması
D) Kur'an-ı Kerim'in çoğaltılması
E) Ticaret gelirlerinin artması

2. **Ayşe:** "Hz. Osman döneminde İslam orduları Hazarlarla karşılaşmış ve iki taraf arasında IX. yüzyıla kadar sürecek savaşlar başlamıştır." demiştir.

Tuna: "Emeviler döneminde Kuteybe bin Müslim, Türkistan'da savaşmış ve pek çok Türk ilini ele geçirmiştir." diye eklemiştir.

Bu diyalogta verilen gelişmelerin aşağıdakilerden hangisini geciktirdiği söylenebilir?

- A) İslam donanmasının kurulmasını
B) Türklerin İslamiyet'e girmesini
C) Araplar arasında siyasi birliğin sağlanmasını
D) Türklerin Orta Asya'ya yayılmasını
E) İslam sanatının gelişmesini

3. Hz. Ömer döneminde İslam orduları;

- İran'da Sasaniler ile,
- Suriye ve Mısır'da Bizans ile,
- Kuzey Afrika'da Berberiler ile

savaşmış ve önemli fetihlerde bulunmuştur.

Bu bilgiler dikkate alındığında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Arap milliyetçiliği yapılmıştır.
B) Farklı kültürlerle karşılaşmıştır.
C) İslam orduları farklı cephelerde savaşmıştır.
D) İslam Devleti'nin sınırları genişlemiştir.
E) Müslümanlar Arabistan dışında etkinlik göstermişlerdir.

4. **Hicret sonrasında Hz. Muhammed'in;**

- I. Mekke'den göç eden Müslümanlarla Medineli Müslümanları kardeş ilan etmesi,
II. Medineli Yahudiler ile vatandaşlık anlaşması imzalayarak inanç özgürlüğü tanınması,
III. Medine'ye saldırı olursa şehri savunmada inanç farkı gözetilmeksizin birlikte hareket edilmesi kararının alınması

uygulamalarından hangilerinin Medine'de sosyal dayanışmayı ve birlikteliği sağlamaya yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

5. Hayber'in 629 yılında fethedilmesiyle Şam ticaret yolu tamamen Müslümanların denetimine geçmiş ve güvenliği sağlanmıştır.

Bu gelişme aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olabilir?

- A) Ekonomik yönden etkinlik kazanıldığının
B) Ekonomik faaliyetlerin savaşları önlediğinin
C) Araplar arasında siyasi birlik sağlandığının
D) Ülkenin küçük eyaletlere bölündüğünün
E) Arabistan'ın fethinin tamamlandığının

6. Aşağıdakilerden hangisinin Emevilerde halifeliğin saltanat haline getirilmesiyle ilgili olduğu savunulabilir?

- A) Dini ve siyasi işlerin birlikte yürütülmesi
B) Arap milliyetçiliği politikasının izlenmesi
C) Halifeye maaş bağlanması
D) Başkent'in Şam'a taşınması
E) Halifenin belli bir ailenin üyesi olması

7. İslam Devleti'nin ilk dönemlerinde Bizans ve Sani paraları kullanılırken, Emevi halifesi Abdülmelik döneminde ilk İslam parası bastırılmıştır.

Abdülmelik dönemindeki bu uygulama ile;

- I. ekonomik uygulamalarda birlik sağlanması,
II. bazı vergilerin artırılması,
III. bağımsız ekonomiye geçilmesi

durumlarından hangilerinin amaçlandığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

8. Emeviler döneminde görülen;

- I. devlet memurluklarına Emevi soyundan olanların getirilmesi,
II. halifenin seçimle belirlenmesi yöntemine son verilmesi,
III. İslam mimarisinin Hıristiyan mimarisiyle yarışabilecek düzeye gelmesi

gelişmelerinden hangilerinin, İslam toplumunu olumsuz etkilediği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9. Kur'an-ı Kerim'in ve İslam dininin doğru biçimde anlaşılması için yapılan çalışmalar sonucunda İslami bilimler doğmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi İslami bilimler arasında gösterilebilir?

- A) Tıp B) Coğrafya C) Cebir
D) Kelam E) Tarih

10. Emevilerin, Arapların üstünlüğünü savunan politikalarına karşın Abbasiler, diğer kavimlere daha hoşgörülü ve yapıcı bir yönetim uygulamışlardır.

Bu yönetim anlayışı Abbasilere,

- I. devletin saygınlığını artırma,
II. farklı kavimlerin kültürel katkılarından yararlanma,
III. saray masraflarını azaltma

özelliklerinden hangilerini kazandırmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

TÜRK İSLAM TARİHİ (10-13. YÜZYILLAR) - I

1. Hande:

"Karahanlılar döneminde Türk İslam tarihinin ilk yazılı edebi eserleri oluşturulmuştur." demiştir.

Kenan da bu eserlerin;

- I. Divânü Lûgati't-Türk,
- II. Kutadgu Bilig,
- III. Siyasetname

olduğunu söylemiştir.

Kenan yukarıdaki eserlerden hangilerini söyleseydi Hande'ye doğru bilgi vermiş olurdu?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

2. **Ayşe:** Toplumların kültür düzeyini belirleyen unsurların başında eğitim kurumları gelir.

Mete: Selçuklular döneminde şehirler oldukça yüksek bir kültürel düzeye ulaşmış, bilim ve sanatta önemli gelişmeler kaydedilmiştir.

Buna göre Selçuklu ülkesinde kültürel düzeyin yükselmesinde aşağıdakilerden hangisinin daha etkili olduğu savunulabilir?

- A) Ülke genelinde medreseler açılması
B) Fakirler için imaretler açılması
C) Esnafın için loncalar kurulması
D) Sosyal hizmetleri yürütmek için vakıflar kurulması
E) Kervansaraylarda tüccarlara ücretsiz hizmet verilmesi

3. Gazneli Mahmut'un Abbasileri, Büveyhoğullarının baskısından kurtarması üzerine Abbasi halifesi bu hizmetine karşılık Gazneli Mahmut'a sultan unvanını vermiştir.

Bu bilgilere bakılarak;

- I. Türkler, Abbasilerin varlığının korunmasında etkili olmuşlardır.
- II. Gazneli Mahmut'un İslam dünyasındaki saygınlığı artmıştır.
- III. Halife, Gazneli Mahmut'a siyasi yetkilerini devretmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

4. Büyük Selçuklularda ikta toprakları; gelirleri hizmet karşılığı olarak kanunlarla, askerlere ve devlet adamlarına maaş karşılığı verilen topraklardır. Devlet, gerekli gördüğü hallerde bu toprakları başkalarının kullanımına da verebilirdi.

Yalnızca bu bilgilere göre ikta topraklarıyla ilgili;

- I. Kişilere görev karşılığı verilmiştir.
- II. Devletin bazı gelirleri yerinde değerlendirilmiştir.
- III. Toprağın mülkiyeti şahıslara ait değildir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

TÜRK İSLAM TARİHİ (10-13. YÜZYILLAR) - I

5. Türk İslam devletlerinde sosyal kurumlarda din ve mezhep ayrımı yapılmaksızın herkese hizmet verilmiştir. Bu duruma Tolunoğlu Ahmet'in, Mısır'da yaptırdığı hastane ve eczanelerden gayrimüslimlerin de ücretsiz yararlanması bir örnektir.

Bu bilgiler Türk İslam devletleriyle ilgili;

- I. halk arasında inanç ayrımı yapılmadığı,
- II. sosyal devlet anlayışının benimsendiği
- III. demokratik yönetim anlayışının uygulandığı

durumlarından hangilerinin göstergesidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve II E) I, II ve III

6. Karahanlılar, İslam dinini kabul etmelerine rağmen eski kültür ve geleneklerini büyük oranda sürdürmüşlerdir.

Bu durumun Karahanlılarda aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) İç sorunların dış soruna dönüşmesine
B) Ulusal değerlerin korunmasına
C) Ekonomide dışa bağımlılığın artmasına
D) İslam dünyası ile ilişkilerin yetersiz kalmasına
E) Merkezi otoritenin zayıflamasına

7. Büyük Selçuklular kuruldukları ve hakim oldukları bölgeler yönüyle İran ve İslam kültüründen etkilenmişlerdir.

Bu duruma aşağıdakilerden hangisi kanıt olarak gösterilemez?

- A) Devlet adamları için kümbet denilen anıt mezarların inşa edilmesi
B) Yazışmalarda Farsçanın kullanılması
C) İktisat sisteminin uygulanması
D) Bilimsel eserlerin Arapça yazılması
E) Vezirlik sisteminin uygulanması

8. Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılma nedenlerinden biri de güçlü bir merkeziyetçi yönetim kuramamalarıdır.

Büyük Selçuklular döneminde görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisinin bu durumun bir sonucu olarak ortaya çıktığı savunulamaz?

- A) Taht kavgalarının görülmesi
B) Resmi kayıtlarda Farsçanın kullanılması
C) Atabeyliklerin ortaya çıkması
D) Anadolu'da ilk beyliklerin kurulması
E) Hanedan üyelerinin yeni devletler kurması

9. I. Yeni fetih hareketlerinde bulunmaları
II. Abbasi halifelerini dış baskılara karşı korumaları
III. Haçlı Seferlerine başarıyla karşı koymaları

Türk İslam devletlerinin yukarıdaki faaliyetlerinden hangilerinin Türklerin İslam dünyasındaki saygınlığını artırdığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

10. 751 Talaş Savaşı, Türk ve Müslümanlar için bir dönüm noktası olmuş, Türkler kitleler halinde İslamiyeti kabul etmişlerdir.

Türklerin İslamiyeti kabulüyle;

- I. bilim ve sanat alanında önemli gelişmeler yaşanması,
- II. İslam dünyasının dış saldırılara karşı korunması,
- III. saltanat sisteminin uygulanmaya başlanması

durumlarından hangilerinin ortaya çıktığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

TÜRK İSLAM TARİHİ (10-13. YÜZYILLAR) - II

1. • Selçuklularda devlet adamları ile ilim ve din büyükleri için yapılan anıt mezarlara "kümbet" denilmiştir.
- Kümbetler, yapılış tarzı bakımından Orta Asya'da Türklerin yaşadığı göçebe çadırlarına benzetilmiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olduğu savunulabilir?

- A) Büyük insanlara duyulan saygının her devirde var olduğunun
- B) Mimari eserlerin daha da güzelleştiğinin
- C) Göçebe hayat tarzının sona ermediğinin
- D) Orta Asya Türk kültürünün devamlılık gösterdiğinin
- E) Sanata verilen önemin arttığına

2. Türk Tasavvuf Edebiyatı'nın kurucusu olarak kabul edilen Hoca Ahmet Yesevi, Divan-ı Hikmet adlı eserini halkın anlayacağı bir dille yazmış ve İslami öğretilerinde Karahanlı Türkçesini ustalıkla kullanmıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisini kolaylaştırdığı savunulabilir?

- A) Bilimsel çalışmaların hızlanmasını
- B) İslami öğretilerin farklı yorumlanmasını
- C) Türkler arasında İslam kültürünün yayılmasını
- D) Arapların Türkçeye eğilim göstermesini
- E) Ticari faaliyetlerin yaygınlaşmasını

3. Karahanlılar döneminde Türkçe resmi dil kabul edilmiştir. Bu dönemde Divan-ı Lügat'it Türk gibi, Türkçe'nin gelişimine katkıda bulunacak eserler yazılırken, Selçuklular döneminde dil politikası Arapça, Farsça ağırlıklı olmuş ve Türk dilinin gelişiminde duraklama görülmüştür.

Türk dilindeki bu değişim aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Fethedilen bölgelerdeki yerel kültürün etkisiyle
- B) Türkçenin çağın gereklerine uyum sağlayamamasıyla
- C) Yöneticilerin ileri görüşlü olmamasıyla
- D) Türklerin özbenliğini yitirmesiyle
- E) Göçebe kültürünün devam etmesiyle

4. **Büyük Selçuklu Devleti'nde görülen "atabey" kavramının tanımı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?**

- A) Devlet adamları ile halkın, hükümdarla görüşmesini sağlayan görevlidir.
- B) Selçuklu meliklerini idarecilik ve askerlik konularında yetiştiren görevlidir.
- C) Devletin ekonomik ve idari uygulamalarını denetleyen Divan'dır.
- D) Hükümdarın başkentte olmadığı dönemlerde yönetimi üstlenen kişidir.
- E) Nizamiye medreselerinde dini ilimleri okutan öğretmendir.

TÜRK İSLAM TARİHİ (10-13. YÜZYILLAR) - II

5. İlk Türk İslam devletlerinde fethedilen yerlere Türkmenlerin yerleştirilmesindeki uygulamalardan bazıları şunlardır:

- Yeni yerleşim merkezindeki bütün halkın gereksinimleri devlet tarafından karşılanmıştır.
- Yerleştirilen Türkmenlerden belli bir süre vergi alınmamıştır.
- Geçerli bir neden olmadan yerleşim bölgelerinden göç etmeye izin verilmemiştir.

Bu uygulamaların aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Halka yönetimde eşit haklar tanımaya
- B) Taht kavgalarını önlemeye
- C) Yerleşimleri kalıcı kılmaya
- D) Toprak ağalarının gücünü kırmaya
- E) Yerleşim birimlerindeki yabancıların sayısını azaltmaya

6. Türkler, Orta Doğu ve Arap ülkelerinde birçok devlet kurmalarına rağmen, bu bölgelerdeki egemenlikleri zamanla sona ermiş ancak Anadolu'daki Türk varlığı günümüze kadar sürmüştür.

Bu durumun oluşmasında en önemli etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orta Doğu ve Arap ülkelerinde Türklerden daha ileri bir uygarlığa sahip olunması
- B) Türk devlet teşkilatı ve adaletinin Anadolu'nun yerli halkınca benimsenmesi
- C) Anadolu'daki Türk nüfusunun Orta Asya göçleriyle beslenmesi
- D) Anadolu'nun yerli halkıyla iyi niyet ve hoşgörüye dayalı bir ilişki kurulması
- E) Fethedilen yerlerin fetheden komutana yurtluk olarak verilmesi

7. Malazgirt Savaşı sonrası Bizans'ın İslam dünyası üzerindeki baskısının sona erdiği görülmüştür.

Bu durumun en önemli nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Bizans'ta taht kavgalarının yaşanması
- B) İslam dünyasında siyasi birliğin sağlanması
- C) Hristiyanlar arasında dinsel tartışmaların başlaması
- D) Bizans'ın ticaret yollarındaki etkinliğini yitirmesi
- E) Türklerin Anadolu'ya girmesiyle birlikte Bizans'ın askeri ve siyasi etkinliğinin azalması

8. **Büyük Selçuklu Devleti'nde fethedilen toprakların fetheden komutana ikta olarak verilmesiyle;**

- I. merkezi otoritenin güçlendirilmesi,
- II. yeni fetihlerin özendirilmesi,
- III. taht kavgalarının önlenmesi

amaçlarından hangilerine ulaşılmak istendiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. Gazneliler döneminde Sultan Mahmut Han, Büyük Selçuklular döneminde de Tuğrul Bey, Bağdat'a seferler düzenlemiş ve Abbasilerin düşmanlarıyla savaşlar yapmışlardır.

Bu iki hükümdarın Bağdat seferlerindeki temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Abbasilerle ticari ilişkileri geliştirme
- B) Bizans'ı sürekli baskı altında tutma
- C) Halifeyi dış baskılardan kurtarma
- D) İslam toplulukları üzerinde egemenlik kurma
- E) Halifeliği ele geçirme

ORTA ÇAĞ'DA DÜNYA VE TÜRKİYE TARİHİ

1. Türkiye Selçuklularının kurucusu Süleyman Şah, Bizans'daki taht kavgalarına karışarak Nikefor Botaniçes'in imparator olmasını sağlamıştır. Bu politikasıyla yeni topraklar kazan Süleyman Şah, kısa zamanda İstanbul Boğazı'na dayanarak Boğaz'dan geçen gemilerden vergi almaya başlamıştır.

Bu bilgilere göre Türkiye Selçukluları ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Doğudan gelen Türkmenlere yeni yurtlar hazırladığına
B) Siyasal gelişmeleri kendi lehine çevirdiğine
C) Egemenlik alanını genişlettiğine
D) İktisadi alanda güç kazandığına
E) Haçlı Seferleri'ne karşı batı sınırında askeri önlemler aldığına

2. Cengiz Han tarafından kurulan Moğol İmparatorluğu, askeri ve siyasi açıdan İslam dünyasını büyük oranda kontrolüne almış olmasına rağmen, kısa sürede Türk ve İslam kültürünün etkisinde kalarak yeni bir kimlik kazanmış; kültürel açıdan etkileyen değil, etkilenen olmuştur.

Bu bilgiler;

- I. Moğolların köklü bir kültüre sahip olmadıkları,
II. Türk ve İslam kültürünün kalıcı etkiler bıraktığı,
III. Moğolların tamamının Müslüman olduğu

durumlarından hangilerinin göstergesi olabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

3. Köseadağ Savaşı (1243) sonrasında Moğolların Anadolu'yu yağmalaması ve halka baskı yapması, Anadolu'da bazı tarikatların kurulmasına yol açmıştır. Bu tarikatlar, sosyal yapıyı derinden etkilemiştir.

Bu bilgilere göre Anadolu'da Yesevilik, Mevlevilik ve Bektaşilik gibi tarikatların taraftar bulmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Moğolların asayiş ve düzeni bozması
B) Yabancı tüccarların ticari faaliyetlerine izin verilmesi
C) Sultanların Moğollar tarafından atanması
D) Sağlık hizmetlerinin vakıflarca görülmesi
E) Moğol kültürünün geniş bir etki bırakması

4. Türkiye Selçuklularında, yöneticiler tarafından yaptırılan ve zengin vakıfları bulunan kervansaraylarda; zengin fakir, Müslüman Hristiyan ayrımı gözetilmeden bütün yolculara hizmet verilmiştir. Hastaların tedavisi için doktor ve ilaç bulundurulmuş, tüm bu hizmetler için ücret alınmamıştır.

Bu bilgiler Türkiye Selçukluları ile ilgili aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olamaz?

- A) Sosyal devlet anlayışının benimsendiğinin
B) Toplum içinde sosyal statü ayrımı yapılmadığının
C) Bazı kamu harcamalarının vakıf gelirleriyle karşılandığının
D) Ekonomik yapının sadece ticari hedeflere yönelmediğinin
E) Halka hizmet götürülürken din faklılığı gözetilmediğinin

ORTA ÇAĞ'DA DÜNYA VE TÜRKİYE TARİHİ

5. İngiltere'de 1215'te kral tarafından ilan edilen **Magna Charta'ta yer alan** "Adalet satılamaz, geciktirilemez, hiçbir özgür yurttaş adaletten yoksun bırakılamaz. Yasalar dışında hiçbir vergi, yüksek rütbeli kilise adamları ile baronlardan oluşan bir kurula danışılmadan toplanamaz." **hükümleri aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olamaz?**

- A) Hukukun üstünlüğünün kabul edildiğinin
- B) Kişilerin adil yargılanma hakkı elde ettiğinin
- C) Kanunların kralın da üzerinde olduğunun
- D) Mutlakiyetçi sistemin güç kazandığının
- E) Din adamları ve asillerin de ülke yönetiminde söz sahibi olduğunun

6. Türkiye Selçuklularında iktalar küçük tutulmuş ve taşradaki yöneticilerin yetkileri oldukça sınırlandırılmıştı.

Bu uygulamaların aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Atabeylik kurumuna işlerlik kazandırmaya
- B) Merkezi otoriteyi güçlü tutmaya
- C) Esnaf loncalarının kurulmasını teşvik etmeye
- D) Veraset sisteminin değişmesini önlemeye
- E) Tarımdan çok ticareti geliştirmeye

7. Türkiye Selçukluları Antalya, Sinop ve Alanya gibi ticari limanları ele geçirmiş, ticaret yolları üzerinde belli aralıkla kervansaraylar yapmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisinin bu gelişmelerin bir sonucu olduğu savunulamaz?

- A) Tarım faaliyetlerinin önemini yitirmesi
- B) Ülkenin stratejik öneminin artması
- C) Transit ticaretin gelişmesi
- D) Ülkede refah düzeyinin yükselmesi
- E) Anadolu'nun bayındır hale gelmesi

8. Veba salgını Çin'de ortaya çıkmış, kervanlarla İpek Yolu üzerinden 1346'da Kırım'a, 1347'de de Avrupa'ya ulaşmıştır. Çağdaşlarının "Kara Ölüm" dediği veba, 1347-1351 yılları arasında Avrupa'da nüfusun beşte ikisini yok etmiştir.

Bu bilgiler aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olamaz?

- A) Sağlık hizmetlerinin yeterli olmadığı
- B) Salgının yayılmasında ticaretin etkisi olduğu
- C) Salgının kıtalararası boyutta yayıldığı
- D) Avrupa'nın demografik gücünün azaldığı
- E) Hastalığın fareler yoluyla yayıldığı

9. Orta Çağ Avrupası'nda krallar, feodal beyleri ortadan kaldırmak istemiş ancak bunu uzun süre başaramamışlardır.

Bu durumun ortaya çıkmasında feodal beylerin aşağıdaki özelliklerinden hangisinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Bölgelerinin mutlak hakimi olmaları
- B) Katolik Kilisesi'ne tabi bulunmaları
- C) Ekonomik güce sahip olmaları
- D) Sağlam surlarla çevrili kalelerde oturmaları
- E) Paralı askerlerden ordular kurmaları

10. Orta Çağ'da Bizans (Doğu Roma) İmparatorluğu'nda kilisenin sosyal ve siyasi hayat üzerinde etkin olamaması Bizans'ın aşağıdaki özelliklerinden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Geçiş yolları üzerinde yer alması
- B) İslam dünyasına komşu olması
- C) Merkezi otoritenin güçlü olması
- D) Çok uluslu yapıya sahip olması
- E) Tarım ve ticaretle geçinilmesi

BEYLİKTEN DEVLETE OSMANLI (1300-1453)

1. Osmanlı Devleti, iskân ettireceği toplulukları seçerken Anadolu'da konargöçer şekilde yaşayan Türk topluluklarına öncelik veriyordu. Ayrıca aralarında anlaşmazlık bulunan Anadolu'daki iki aileden birini göç ettirerek kavgaları önlemeye çalışıyordu.

Bu durumun nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Etnik yapının korunmak istenmesi
B) Ülke genelinde toplumsal güvenliğin sağlanmaya çalışılması
C) Taht kavgalarının engellenmek istenmesi
D) Göçebe yaşamın teşvik edilmesi
E) Halka yönetimde eşit haklar tanınması

2. Osmanlı Devleti'nin Kuruluş döneminin başında benimsenen "Devlet hanedan üyelerinin ortak malıdır." anlayışı, I. Murat döneminde "Devlet padişahın ve oğullarınıdır." anlayışına dönüştürülmüştür.

Bu değişiklikle;

- I. teokratik yönetime geçme,
II. merkezi otoriteyi güçlendirme,
III. şehzadelere tecrübe kazandırma

amaçlarından hangilerine ulaşılmak istendiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. Kuruluş döneminde Osmanlı topraklarının genişlemesine bağlı olarak teşkilatlanma faaliyetleri yapılmıştır.

Bu dönemde görülen,

- I. eyaletlerin oluşturulması,
II. Divan teşkilatının kurulması,
III. yaya ve müselleme adıyla sürekli ve düzenli ordunun kurulması

gelişmelerinden hangilerinin ortaya çıkmasında devletin sınırlarının genişlemesinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

4. Osmanlı Devleti'nde, I. Murat döneminde Rume-
li Beylerbeyliği, I. Bayezid döneminde de Anadolu
Beylerbeyliği kurulmuştur.

Bu gelişmenin;

- I. devlet otoritesinin artması,
II. ülke yönetiminin kolaylaşması,
III. feodal yönetimlerin güçlenmesi

durumlarından hangileri üzerinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

BEYLİKTE DEVLETE OSMANLI (1300-1453)

5. Ankara Savaşı'ndan sonra Osmanlı tahtı hükümdarsız kalmıştır. Yıldırım Bayezid'in oğulları arasında 11 yıl sürecek olan ve Fetret Devri adı verilen taht kavgaları dönemi başlamıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olduğu savunulamaz?

- A) Fetihlerin durması
- B) Güçlü olan şehzadenin tahta geçmesi
- C) Devletin dağılma tehlikesi geçirmesi
- D) Merkezi otoritenin bozulması
- E) Yönetimde hanedan değişikliği yaşanması

6. Osmanlı Devleti'nin kısa sürede büyümesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Balkanlarda ve Anadolu'da siyasi birliğin olmaması
- B) Gaza ve cihad anlayışının benimsenmesi
- C) Fethedilen topraklarda iskan politikasının uygulanması
- D) Ülkenin, hanedanın ortak malı sayılması
- E) Beyliklere karşı barışçı bir politika izlenmesi

7. Osmanlı Devleti'nin Bizans topraklarında genişleme politikası izlemesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Bizans tekfurlarının merkezden bağımsız hareket etmesi
- B) Merkezi otoriteye önem verilmesi
- C) Gaza politikasının benimsenmesi
- D) Bizans'ta yaşanan taht kavgalarından dolayı devletin zayıflaması
- E) Doğudan gelen Türkmenlere yurt aranması

8. Yıldırım Bayezid'in Bizans'la yaptığı antlaşmada;

- İstanbul'da bir Türk mahallesi kurulup, bir cami yaptırılacak
- İstanbul'da Türklerin davalarına bakmak için bir kadı tayin edilecek
- Bizans, Osmanlı Devleti'ne her yıl vergi verecek

hükümleri de yer almıştır.

Antlaşmanın bu hükümlerine bakılarak Osmanlı Devleti'nin;

- I. Kültürel,
- II. Adli,
- III. Mali

alanlarından hangilerinde tavizler elde ettiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

9. Niğbolu Savaşı sonucunda Abbasi halifesi, Yıldırım Bayezid'e "Sultanı İklim-i Rum" unvanını vermiştir.

Bu gelişmenin yaşanmasında;

- I. Haçlıların yenilgiye uğratılması,
- II. Anadolu'daki bazı beyliklere son verilmesi,
- III. İslam dünyasında siyasi birliğin olmaması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

DÜNYA GÜCÜ OSMANLI DEVLETİ (1453-1600)

1. Osmanlı orduları Ridaniye Savaşı ile Mısır'a girip Memlük Devleti'ne son vermiştir. Memlüklerin himayesindeki Abbasi halifesi Mütevekkil, İstanbul'da düzenlenen bir törenle halifeliği Yavuz Sultan Selim'e devretmiştir.

Bu bilgiler;

- I. Abbasilerin Osmanlılar tarafından yıkıldığı,
- II. Osmanlı devlet yapısının teokratik özelliğinin güçlendiği,
- III. Osmanlı Devleti'nin İslam dünyasının en önemli dini ve siyasi gücü durumuna geldiği

durumlarından hangilerinin göstergesi olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. Kanuni Sultan Süleyman döneminde Osmanlı donanması gücü ve faaliyetleriyle dünyanın en büyük deniz kuvvetlerinden biri haline gelmiştir. Osmanlı Devleti Akdeniz, Karadeniz, Kızıldeniz ve Basra Körfezi'ne hakim olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisinin bu durumun Osmanlı Devleti'ne kazandırdıkları arasında olduğu savunulamaz?

- A) Ticaret yolları üzerinde etkin olma
B) Stratejik yerleri kontrol altında tutma
C) Orta Doğu ve Avrupa siyasetinde söz sahibi olma
D) Deniz yollarının güvenliğini sağlama
E) Kara ordusunun mevcudunu azaltma

3. Katolik dünyasının lideri Papa; Niğbolu, Varna ve II. Kosova savaşlarında Osmanlı Devleti'ne karşı yaklaşık elli bin asker toplamışken İstanbul kuşatması sırasında beklediği haçlı birliğini oluşturamamıştır.

Bu gelişmeler;

- I. Papanın etkinliğinin azaldığı,
- II. Katolik ve Ortodoks kiliselerinin birleşmesinin gerçekleştiği,
- III. Sultan II. Mehmet'in Anadolu beyliklerinin desteğini aldığı

durumlarından hangilerinin göstergesi olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

4. **Osman:** II. Bayezid Edirne'de Tunca Nehri'nin kenarında yaptırdığı külliye içinde, akıl hastalarının su, müzik ve kuş sesiyle tedavi edildiği bir hastane inşa ettirmiştir.

Demet: Fatih, İstanbul'da açtığı medresede bir tıp bölümü ve hastaneye de yer vermiştir.

Osmanlı Devleti'ndeki bu gelişmeler aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olamaz?

- A) Eğitim hizmetlerine önem verildiğinin
B) Sağlık hizmetlerini din adamlarının yürüttüğünün
C) Bilimsel çalışmalar yapıldığının
D) İnsanların ruh sağlığının da önemsendiğinin
E) Bayındırlık hizmetlerine önem verildiğinin

DÜNYA GÜCÜ OSMANLI DEVLETİ (1453-1600)

5. Kanuni Sultan Süleyman dönemi ile ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinde I. de verilenin II. ye ortam hazırladığı savunulamaz?

I.	II.
A) Fransa'ya kapitülasyonların verilmesi	Gümrük gelirin artması
B) Portekizlilerin baharat ticaretini önlemesi	Hint Deniz Seferlerinin düzenlenmesi
C) İstanbul Antlaşması'nın yapılması	Avusturya'ya üstünlük sağlanması
D) Belgrad'ın fethedilmesi	Orta Avrupa hakimiyetinin güçlenmesi
E) Rodos'un fethedilmesi	Karadeniz'in güvenliğinin sağlanması

6. I. Kutsal Roma-Germen İmparatoru Şarlken'in Avrupa'yı birleştirme girişiminde bulunması
II. İtalya'da Rönesans hareketlerinin başlaması
III. Coğrafi Keşiflerle önemi azalan Akdeniz limanlarını canlandırma isteği

Kanuni'nin Fransa'ya ticari ve hukuki ayrıcalıklar tanımada yukarıdakilerden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

7. Sultan I. Selim, Anadolu'da şillik propagandası yapan Safeviler üzerine çıktığı seferle İpek Yolu'nun Van-Tebriz hattını da ele geçirmeyi hedeflemişti.

Buna göre Sultan I. Selim'in, Safeviler üzerine sefer düzenlemesi ile aşağıdakilerden hangisi arasında bir ilişki kurulamaz?

- A) Siyasi hedeflerinin mali çıkarlarla örtüşmesi
B) Safevileri dini tehdit olarak görmesi
C) Anadolu'da Türk birliğini kurmaya çalışması
D) Askeri yönden gücüne güvenmesi
E) Ülkesine yönelik tehditleri önlemeye çalışması

8. Fatih Sultan Mehmet, astronomi ve matematik bilgini Ali Kuşçu ile İtalyan ressam Bellini'ye İstanbul'da çalışma ortamı sağlamıştır.

Fatih Sultan Mehmet'in bu tutumu aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olabilir?

- A) İstanbul'u bilim ve kültür merkezi haline getirmeye çalıştığı
B) İdareci ihtiyacını yabancılardan karşıladığının
C) Medrese eğitimini sonlandırdığının
D) Çok uluslu yapıyı korumayı amaçladığının
E) Kültürel çatışmaları önlemeye çalıştığı

9. Osmanlı Devleti'nin XVI. yüzyılda Mısır, Belgrad ve Kıbrıs'ı topraklarına katmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilemez?

- A) Ticaret yollarına hakim olma
B) Veraset sistemini etkin kılma
C) Stratejik yerleri ele geçirme
D) Sınır güvenliğini sağlama
E) Orta Avrupa siyasetinde etkin olma

10. Sokullu Mehmet Paşa'nın veziriazamlığı döneminde Osmanlı yönetimi Süveyş bölgesinde bir kanal açıp Kızıldeniz'i Akdeniz'e bağlamak istemiştir.

Bu projenin;

- I. Osmanlı donanmasını Hint Okyanusu'na çıkarma,
II. Baharat Yolu ticaretine işlerlik kazandırma,
III. Kırım bölgesini İstanbul'a bağlama

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

YENİ VE YAKIN ÇAĞ'DA AVRUPA

1. Fransız İhtilali sonrasında çok uluslu devletlerde bağımsızlık hareketleri yaşanmış ve çok uluslu devletler dağılma sürecine girmiştir.

Bu durumun;

- I. yeni milli devletlerin kurulması,
- II. azınlık haklarının genişletilmesi,
- III. etnik çatışmaların artması

gelişmelerinden hangileri üzerinde etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. Rönesans, XV. ve XVI. yüzyıllarda Avrupa ülkelerinde görülen bilim, güzel sanatlar ve edebiyat alanlarındaki gelişmelerin tümünü ifade eder.

Bu gelişmelerin Avrupa'da;

- I. dünya görüşünün değişmesi,
- II. pozitif bilimlerin önem kazanması,
- III. feodal yönetimlerin güçlenmesi

durumlarından hangileri üzerinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

3. Yeni Çağ Avrupası'nda görülen;

- Galileo'nun din adamlarının tersine dünyanın yuvarlak olduğu tezini savunması,
- Kopernik'in güneş sisteminin varlığını kanıtlanması

gelişmeleri için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Skolastik düşüncenin zayıfladığı
B) Bilimsel çalışmaların yapıldığı
C) Deney ve gözleme önem verildiği
D) Din adamlarına olan güvenin sarsıldığı
E) Sömürgecilik faaliyetlerinin arttığı

4. Yeni Çağ Avrupası ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinde I.'de verilenin II.'ye ortam hazırladığı söylenemez?

I.	II.
A) Kağıt ve matbaanın yaygınlaşması	Reform Hareketlerinin başlaması
B) Ogsburg Antlaşması'nın imzalanması	Protestanlığın resmen tanınması
C) Pusulanın geliştirilmesi	Coğrafi Keşiflerin yapılması
D) Yeni mezheplerin ortaya çıkması	İnanç özgürlüğünün gelişmesi
E) Mutlak krallıkların güçlenmesi	Sınıf farkının ortadan kalkması

YENİ VE YAKIN ÇAĞ'DA AVRUPA

5. Yeni Çağ'da Avrupa'da düşünsel, yönetsel ve toplumsal alanlarda önemli gelişmeler yaşanmıştır.

Bu gelişmeler sonucunda;

- I. skolastik düşünce,
- II. feodal yönetim anlayışı,
- III. temel hak ve özgürlükler

unsurlarından hangilerinin güç kaybettiği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

6. Yeni Çağ'da görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisiyle kilisenin halk üzerindeki baskısı azalmış ve laik eğitim anlayışı ortaya çıkmıştır?

- A) Fransız İhtilali
B) Sanayi Devrimi
C) Rönesans Hareketleri
D) Reform Hareketleri
E) Coğrafi Keşifler

7. Avrupalıların Ümit Burnu'nu dolaşarak Hindistan'a ulaşması;

- I. Akdeniz limanlarının önemini kaybetmesi,
- II. sömürgecilik mücadelesinin ortaya çıkması,
- III. Türk denizciliğinin gelişmesi

durumlarından hangileri üzerinde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

8. Sanayi İnkılabı ile birlikte buhar makineleri dokuma fabrikalarında, gemilerde ve lokomotiflerde yaygın olarak kullanıldı. Üretim biçiminde gerçekleşen bu köklü değişim yalnız sanayi alanında değil, tarımda da etkisini gösterdi. Kimya sanayisinin gelişimi sonucu elde edilen yapay gübrelerin kullanımıyla tarımsal üretim görülmeyen ölçülerde arttırıldı. Pastörizasyon ve soğutma yöntemleriyle de gıda ürünlerinin bozulmadan uzun süre saklanması kolaylaştı.

Bu durumun Avrupa'da aşağıdaki gelişmelerden hangisine ortam hazırladığı savunulamaz?

- A) Yetişmiş insan gücüne duyulan ihtiyacın artmasına
B) Teknik eğitim veren okulların açılmasına
C) Tarım ürünlerine duyulan ihtiyacın azalmasına
D) Ulaşım ve taşımacılığın kolaylaşmasına
E) Yaşam standartlarının artmasına

9. Fransız İhtilali'nin sonucunda;

- Hürriyet, adalet ve eşitlik fikirleri yayılmış,
- ulusal devletler kurulmuş,
- mutlak krallıklar zayıflamış ve demokratik yönetimler yayılmıştır.

Bu bilgilere göre Fransız İhtilali'nin aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olduğu savunulamaz?

- A) Temel hak ve özgürlüklerin gelişmesi
B) Bazı devletlerin parçalanması
C) Monarşik yönetimlerin yıkılması
D) Skolastik düşüncenin gelişmesi
E) Ülke sınırlarının yeniden çizilmesi

OSMANLI DEVLETİ'NİN ARAYIŞ YILLARI (17. YÜZYIL)

1. 17. yüzyılda Girit adası ancak 25 yıl süren kuşatma sonrası ele geçirilmiştir.

Ada'nın alınmasının gecikmesi;

- I. Girit'in coğrafi koşullarının savunmaya elverişli olması,
- II. Osmanlı donanmasının çağın gerisinde kalması,
- III. fetih politikasının terk edilmesi

nedenlerinden hangilerine dayandırılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. • I. Ahmet'in ölümüyle 1617'de padişah olan kardeşi I. Mustafa, sağlık sorunları nedeniyle 1618 yılında tahttan indirilmiştir.
- I. Mustafa'nın yerine I. Ahmet'in büyük oğlu II. Osman (Genç) 14 yaşında padişah olmuştur.
- II. Osman'ı yeniçeriler öldürünce 1622'de tahta I. Mustafa yeniden geçmiştir.
- 1623'te I. Mustafa padişahlık yapmaya uygun olmadığı gerekçesiyle tahttan indirilmiş yerine 11 yaşındaki yeğeni IV. Murat geçirilmiştir.

Bu bilgiler Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisinin göstergesi **olamaz?**

- A) Yönetimde istikrarın korunamadığının
B) Devlet otoritesinin sarsıldığının
C) Padişahın belirlenmesinde devlet bürokrasisinin etkili olduğunun
D) Sorunlara kalıcı çözümler getirildiğinin
E) Ülkenin hanedanın malı olarak görüldüğünün

3. "Nasıl ki tabipler, her yaşa uygun ilaçlar ve perhizler uyguluyorsa devletin tabipleri de (yöneticiler) devletlerin yaşını farkedip ona göre reçete yazmalıdır."

XVII. yüzyıl Osmanlı bilim insanı ve devlet adamlarından Katip Çelebi'nin bu uyarısı;

- I. dönemin şartlarına göre ıslahatlar yapılması,
- II. sağlıklı bir devlet düzeni oluşturulması,
- III. Avrupa'dan uzmanlar getirilmesi

durumlarından hangilerine yönelik yaptığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. **XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde görülen;**

- I. "Büyük Kaçgun" denilen göçler yaşanması,
- II. bazı has ve zeamet gelirlerinin doğrudan hazineye aktarılması,
- III. devşirme sisteminin bozulması

gelişmeleri sosyal, ekonomi ve askerlik alanlarıyla ilişki bakımından aşağıdakilerin hangisinde doğru gruplandırılmıştır?

	Sosyal	Ekonomi	Askerlik
A)	I	II	III
B)	I	III	II
C)	II	I	III
D)	II	III	I
E)	III	II	I

OSMANLI DEVLETİ'NİN ARAYIŞ YILLARI (17. YÜZYIL)

5. XVII. yüzyılda Akdeniz'de ekonomik ve askerî üstünlük kurma, bu deniz kıyısında bulunan devletler arasında büyük rekabet doğurmuştur.

XVII. yüzyılda;

- I. Osmanlı Devleti,
- II. Venedik,
- III. Lehistan

devletlerinden hangilerinin bu rekabette yer aldığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. I. Askerlikle ilgisi olmayanların ocağa alınması
II. Yeniçeri sayısının kontrolsüz olarak artması
III. Teknik ve bilimsel yeniliklerin takip edilmemesi

Yukarıdakilerden hangilerinin XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde askeri sistemin bozulmasını hızlandırdığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

7. XVII. yüzyılda Osmanlı yönetimi mali darboğazları aşmak için birçok önlemi uygulamaya koymuştur.

Aşağıdakilerden hangisinin XVII. yüzyılda başvurulan önlemlerden biri olduğu savunulamaz?

- A) Dış borç alımına gidilmesi
- B) Avarız gibi olağanüstü vergilerin artırılması
- C) İltizama verilen arazilerin çoğaltılması
- D) Saray harcamalarında kesintiye gidilmesi
- E) Akçenin ayarı (tağşiş) ile oynanması

8. Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan, XVII. yüzyıla kadar 55 sadrazam görev yaparken, XVII. yüzyılda 61 sadrazam görev almıştır.

XVII. yüzyılda yaşanan bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olabilir?

- A) Enderun'un önemini koruduğunun
- B) Devlet idaresinde istikrarın sağlanamadığının
- C) Taht değişikliklerinin sık yaşandığının
- D) Sorunlara kalıcı çözümler üretildiğinin
- E) Yönetimde valide sultanların etkili olduğunun

9. **Aşağıdakilerden hangisinin XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin sınırlarını genişletmesini zorlaştırdığı savunulabilir?**

- A) Ekber erşed sistemine geçilmesi
- B) Büyük denizler ve çöller kadar olan yerlerin ele geçirilmesi
- C) Anadolu ve Rumeli'de nüfusun artması
- D) Ülke topraklarının tımara verilmesi
- E) Konargöçer yaşamın terk edilmesi

10. İslahat; içinde bulunulan kötü durumu daha iyi duruma getirmek için yapılan değişiklik, düzenleme ve iyileştirmelerdir.

Aşağıdakilerden hangisinin Osmanlı Devleti'nde 17. yüzyılda yapılan ıslahatların özellikleri arasında yer aldığı savunulamaz?

- A) Veraset sisteminde değişikliğe gidilmesi
- B) Mali sistemi düzenlemek için denk bütçe çalışmalarının yapılması
- C) Sipahi sisteminin bozulmasıyla orduya sekban denilen ücretli asker alınması
- D) İçki, tütün ve kahvehane yasakları getirilmesi
- E) Ordunun modernizasyonu için Avrupa'dan uzmanlar getirilmesi

18. YÜZYILDA DEĞİŞİM VE DİPLOMASİ

1. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyıldan itibaren Avrupa'da elçilikler açmaya başlamıştır.

Bu durum;

- I. diplomasinin önem kazanması,
- II. Avrupa'daki gelişmelerin daha yakından takip edilmek istenmesi,
- III. ticaret yollarının yön değiştirmesi

gelişmelerinden hangileriyle açıklanabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Rusya, 1779'da imzalanan Aynalıkavak Tenkhi-
namesi'nde, işgal ettiği Kırım'dan çekilmeyi kabul
etmiş ancak Rus yanlısı Şahin Giray'ın Kırım Ha-
nı olarak tanınmasını Osmanlı Devleti'ne kabul et-
tirmiştir.

**Rusya'nın bu politikasının aşağıdakilerden
hangisine yönelik olduğu savunulabilir?**

- A) Kırım'ı topraklarına katmaya
B) Kırım halkının çıkarlarını gözetmeye
C) Ortodoksları himaye altına almaya
D) Uluslararası ticareti geliştirmeye
E) Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü koru-
maya

3. III. Selim yerli malı kullanmayı teşvik etmiş ve bu
konuda bazı fermanlar yayınlamıştır.

**III. Selim'in bu uygulamayla aşağıdakilerden
hangisini amaçladığı söylenebilir?**

- A) Toprak kayıplarını önleme
B) Devlet giderlerini azaltma
C) Avrupa tarzı ıslahatlar yapma
D) Yerli üreticiyi koruma
E) Yeniçerilerin ihtiyaçlarını karşılama

4. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin
eski gücünü kaybettiğinin göstergesi olabilir?

- A) Yeniçeri sayısının artması
B) Ekber erşed sistemine geçilmesi
C) Dış politikada denge siyaseti izlenmesi
D) Padişahların ordunun başında sefere çıkması
E) Hendesehane'nin kurulması

5. I. Avrupa'dan ev eşyası ve giysi ithalatının mo-
da olması
II. Zenginlerin Batılı resamlara portrelerini yap-
tırması
III. Paris'ten getirilen resimlerin mimari eserlerde
model olarak kullanılması

**Lale Devri'nde görülen yukarıdaki durumlar-
dan hangileri Osmanlı toplumunda Avrupa kül-
türünün etkili olduğunu gösterir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

18. YÜZYILDA DEĞİŞİM VE DİPLOMASI

6. 18. yüzyılda Osmanlı Devleti Avrupa'dan askeri uzmanlar getirterek Avrupa tarzı askeri okullar açmıştır.

Bu durum, Osmanlı Devleti'yle ilgili aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olabilir?

- A) Çok uluslu yapıdan yararlanıldığı için
B) Avrupa'nın üstünlüğünün kabul edildiğinin
C) Anayasal yönetime geçildiğinin
D) Azınlık isyanlarına karşı önlem alındığının
E) İslahatların başarılı olduğunun

7. XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde özellikle askeri alanda ıslahat yapılmasının temel nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Asker sayısının yetersiz olması
B) Merkezi otoritenin zayıflaması
C) Anadolu'da isyanlar çıkması
D) Savaşlarda başarısız olunması
E) Taht kavgalarının yaşanmaması

8. Osmanlı Devleti'nde, 18. yüzyılda "Esham Sistemi" ile iç borçlanmaya gidilmiştir.

Bu uygulama ile aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı savunulabilir?

- A) Kapitülasyonları kaldırma
B) Tarımsal ürün çeşitliliğinin artırma
C) Bütçe açığını kapatma
D) Özel mülkiyeti yaygınlaştırma
E) Hazine giderlerini azaltma

9. II. Mustafa'nın XVII. yüzyılın sonlarında Avrupa orduları karşısında üst üste alınan yenilgilerden sonra Edirne'ye yerleşip devlet işlerini şeyhülislam Feyzullah Efendi'ye bırakması halk arasında tepkiyle karşılanmıştır. 1703'te İstanbul'da ayaklanan askerler ve halk Edirne'ye yürüyerek III. Ahmet'i tahta çıkarmışlardır.

Bu bilgiler Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. askerin yönetim üzerinde etkisinin olduğu,
II. devletin saygınlığının azaldığı,
III. Avrupa tarzı ıslahatların tepkiyle karşılandığı

durumlarından hangilerinin göstergesi olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

10. Fransa'nın 1798'de Mısır'ı işgal etmesini çıkarlarına aykırı bulan İngiltere ve Rusya, Osmanlı Devleti'ni destekleyerek bu işgalin sona ermesini sağlamışlardır.

Bu bilgiler;

- I. devletler arasında çıkar ilişkilerinin geçerli olduğu,
II. Osmanlı Devleti'nin bir Avrupa devleti sayıldığı,
III. Osmanlı Devleti'nin yeni topraklar kazandığı

durumlarından hangilerinin göstergesi olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

EN UZUN YÜZYIL (1800-1909) - I

1. **Can:** 1838'de Baltalimanı Antlaşması ile İngiltere'ye geniş ticari imkânlar sunuldu.

Eda: 1850'lerde Fransa için ithal mallardan alınan gümrük vergisi düşük düzeylere indirildi.

Dila: 1890'da Almanlara İstanbul-Bağdat Demir Yolu yapımı verildi.

Sınıf içi etkinlikte verilen bu bilgiler Osmanlı Devleti ile ilgili;

I. ekonomik tavizlerle siyasi varlığını korumaya çalıştığı,

II. Avrupalı devletler arasında denge siyaseti izlediği,

III. Avrupa üzerinde yaptırım gücü bulunduğu

durumlarından hangilerinin göstergesi olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. Islahat Fermanı (1856) ile Osmanlı ülkesinde yaşayan Müslüman olmayan halk askerî ve sivil bütün okullara girme hakkı elde etmiştir.

Bu düzenlemenin;

I. Müslümanlar ile gayrimüslimler arasında eğitimdeki ayrıma son verme,

II. uygulamalarda eşitliği gözetme,

III. azınlıkların asimile olmasını sağlama

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

3. Kanunuesasi'ye göre, yasa hazırlayıp padişaha sunma yetkisine sahip bir meclis kurulacaktı. Bu meclis, halkın seçtiği mebuslardan ve padişahın atadığı âyanlardan oluşacaktı. Resmî din olarak İslam kabul edilmekle birlikte din ve inanç özgürlüğüne yer veriliyordu. Ayrıca basın yayın özgürlüğü de güvence altına alınıyordu

Buna göre Osmanlı Devleti'nde 1876'da ilan edilen Kanunuesasi'nin aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olduğu savunulamaz?

- A) Yönetim (rejim) biçiminin değişmesi
B) Devletin daha demokratik bir yapıya kavuşması
C) Kişisel hak ve özgürlüklerin genişletilmesi
D) Merkeziyetçi yönetim anlayışına son verilmesi
E) Halka sınırlı da olsa yönetime katılma hakkı verilmesi

4. 1827 yılında İngiltere, Fransa ve Rusya, Osmanlı Devleti'nden Mora'daki Rumlara bağımsızlık verilmesini istemiştir. İstekleri reddedilince de Rusya Osmanlı Devleti'ne savaş ilan etmiştir.

Yukarıdaki devletlerin bu uygulamaları aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olabilir?

- A) Osmanlı Devleti'nin egemenlik haklarının yok sayıldığı
B) Osmanlı ülkesindeki yabancıların mali ayrıcalıklarının korunduğunun
C) Osmanlı Devleti'nin Avrupa devleti sayıldığı
D) Milliyetçilik fikrinin yayılmasının önlenmeye çalışıldığı
E) Viyana Kongresi kararlarına uyulduğunun

EN UZUN YÜZYIL (1800-1909) - I

5. Fransa; 1830'da Cezayir'i, 1881'de Tunus'u, İngiltere ise 1882'de Mısır'ı topraklarına katmıştır.

Osmanlı Devleti'ne ait bu yerlerin işgali;

- I. Osmanlı topraklarının paylaşım alanı olduğu,
- II. İngiltere ve Fransa'nın yayılmacı politikalar izlediği,
- III. Osmanlı Devleti'nin Afrika'daki hakimiyetinin giderek zayıfladığı

durumlarından hangilerinin göstergesi olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. Kırım Harbi sonrası imzalanan 1856 Paris Antlaşması'nda Karadeniz'in tarafsızlığı ilkesi benimsenmiş ve bölge savaş gemilerine kapatılmıştır.

Bu karar aşağıdaki devletlerden hangisinin Akdeniz'deki dengeleri bozmasını önlemeye yönelik olabilir?

- A) Rusya B) Avusturya C) Fransa
D) Almanya E) İngiltere

7. XIX. yüzyılda İngiltere'nin genel siyaseti Osmanlı toprak bütünlüğünü korumaya yönelikti.

Aşağıdaki gelişmelerden hangisinin İngiltere'nin bu politikasını değiştirmesine neden olduğu savunulabilir?

- A) Mora'da Yunan devletinin kurulması
B) Kanunuesasi'nin yürürlüğe girmesi
C) Balkanlarda milliyetçi isyanların çıkması
D) Alman birliğinin kurulmasıyla güçler dengesinin değişmesi
E) İtalya'nın Trablusgarp'ı işgal etmesi

8. XIX. yüzyılda II. Mahmut tarafından, resmî memuriyeti olan bir ayan ölünce bu memuriyeti mirasçılarının değil, İstanbul'dan atanan yeni bir memurun yürütmesi uygulaması getirildi.

II. Mahmut'un bu tutumu aşağıdakilerden hangisine yönelik olabilir?

- A) Ulema sınıfının yönetimdeki etkisini azaltma
B) Taşrada devlet otoritesini güçlendirme
C) Ülkeyi vilayetlere ayırma
D) Gayrimüslimlere yönetimde görev verme
E) Yönetimdeki eski gelenekleri koruma

9. II. Mahmut döneminde medreselerin yanında Batı tarzı okullar açılmış ve bu okulların müfredatında pozitif bilimlere daha fazla yer verilmiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Öğretim birliğinin sağlanması
B) Özel mülkiyetin gelişmesi
C) Millî egemenliğin güçlendirilmesi
D) Askerî disiplinin sağlanması
E) Yeni uygulamaların eğitime kazandırılması

10. 1839'da ilan edilen Tanzimat Fermanı ile Sultan Abdülmecid kendisinin de fermana uyacağını sözünü vermiştir.

Bu bilgi;

- I. saltanat sistemine son verildiği,
- II. kanun üstünlüğünün tanındığı,
- III. parlamenter sisteme geçildiği

durumlarından hangilerinin göstergesi olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

EN UZUN YÜZYIL (1800-1909) - II

1. II. Abdülhamit döneminde görülen;

- I. basına sansür uygulanması,
- II. Ümmetçilik düşüncesinin savunulması,
- III. dış siyasette denge politikasının izlenmesi

durumlarından hangilerinin muhalefeti etkisizleştirmeye yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde küçük sanayi atölyelerinin kapanmasının ve işsiz insan sayısının artmasının temel nedeni aşağıdaki-lerden hangisidir?

- A) Ticaret ile daha çok azınlıkların uğraşması
- B) Toprak dağıtımında adaletsizlik yapılması
- C) İthalatın yerli üretimi azaltması
- D) Mesleki eğitimin yetersiz kalması
- E) Avrupalı devletlerden dış borç alınması

3. Osmanlı Devleti'nde görülen;

- I. padişahın yetkilerinin kısıtlanması,
- II. Yeniçeri Ocağı'nın yanında Avrupa tarzında Nizamıcedit ordusunun kurulması,
- III. Mısır valiliğinin Mehmet Ali Paşa'nın soyuna bırakılması

gelişmelerinden hangilerinin ıslahat özelliği taşıdığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

4. I. Eflak ve Boğdan'a yeni ayrıcalıklar tanınacak, bu beyliklerin ve Sırbistan'ın hakları Avrupalı devletlerin garantisinde olacak
- II. İki taraf aldıkları yerleri geri verecek
- III. Boğazlar konusunda 1841'deki Londra Boğazlar Sözleşmesi'nin hükümleri yürürlükte kalacak

1856 Paris Antlaşması'ndaki bu maddelerden hangileri Avrupalı devletlerin Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karıştıklarının göstergesi olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

5. 1856'da ilan edilen Islahat Fermanı'nda;

- Gayrimüslimlere karşı küçük düşürücü söz ve deyimler kullanılmaması,
- Vergilerin herkesin gelinine göre toplanması,
- Gayrimüslimlerin de devlet memurlukları, askerî hizmetler ve okullara alınması kararlaştırılmıştır.

Bu düzenlemelerin Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisi üzerine etkili olduğu savunulamaz?

- A) Kişi haklarına verilen önemin artması
- B) Vatandaşlık duygusunun güçlenmesi
- C) Monarşik devlet anlayışına son verilmesi
- D) Eşitlik ilkesinin önem kazanması
- E) Devlet imkanlarından eşit yararlanma imkânının oluşması

EN UZUN YÜZYIL (1800-1909) - II

6. 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı sonrasında Osmanlı Devleti'nin imzalamak zorunda kaldığı Ayasofya Antlaşması, İngiltere'nin de Rusya'ya baskı yapması sonucu geçersiz sayılmış ve Berlin'de toplanan konferans sonucunda yeni bir anlaşma imzalanmıştır.

İngiltere'nin böyle bir tutum izlemesinde;

- I. demokratik yönetimleri destekleme,
- II. Rusya'nın güneye doğru büyümesine engel olma,
- III. sömürge yollarını koruma

amaçlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

7. XIX. yüzyılda Avrupa tarzı okulların açılması, Avrupa'ya öğrenciler gönderilmesi, Sultan Abdülaziz'in ve bazı devlet adamlarının Avrupa ziyaretleri Osmanlı Devleti'nin Batı kültürü ile etkileşimini arttırmıştır.

Osmanlı Devleti'nde görülen,

- I. Ayanlarla Senediittifak'ın imzalanması,
- II. Takvimvakayı adıyla ilk resmi gazetenin çıkarılması,
- III. Anayasal yönetime geçilmesi

gelişmelerinden hangilerinin Batı ile etkileşimin sonucunda ortaya çıktığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

8. Osmanlı Devleti'nde, bozulan ekonominin yeniden düzeltilmesi için özellikle İkinci Mahmut döneminde birçok ıslahat yapılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin Osmanlı ekonomisinin düzeltilmesine olumlu katkıda bulunduğu savunulamaz?

- A) Baltalimanı Ticaret Antlaşması'nın imzalanması
B) Osmanlı tüccarlarına gümrük kolaylıkları getirilmesi
C) Anadolu'nun içlerine kadar yollar yapılması
D) Yerli malı kullanımının özendirilmesi
E) Yeni fabrikaların kurulması

9. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda azınlık isyanlarının artmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Rusya'nın Panslavizm politikası
B) Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesi
C) Balkan topraklarında sık sık savaşlar olması
D) Fransız İhtilali'nin yaydığı düşüncelerin etkisi
E) Merkezi otoritenin bozulması

10. XIX. yüzyılda Osmanlı aydınları, halkın yönetime katılması ve toplumda siyasal eşitliğin sağlanması için Kanunuesası'yi ilan ettirmişler ve toplumun her kesiminin temsil edileceği Mebuslar Meclisi'nin açılmasını sağlamışlardır.

Bu gelişme ile Osmanlı aydınlarının;

- I. siyasi birliğin çözülmesini önleme,
- II. halk arasındaki birlik ve beraberliği koruma,
- III. yönetimde hanedan değişikliği sağlama

amaçlarından hangilerini hedeflediği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

OSMANLI DEVLETİ'NİN KÜLTÜR VE MEDENİYETİ - I

1. **Sadrazam:** Toplantıyı Akdeniz'de ticaret yapan Müslüman tüccarların şikayeti ile açıyorum.

Kazasker: Ticaret erbabı çok mağdur olmuştur.

Defterdar: Kıbrıs'taki Venedikli korsanların saldırıları hazineye de zarar vermektedir.

Sadrazam: Kıbrıs Adası, Akdeniz'in güvenliği için de önemli bir yer. Fetholunması gereklidir. Ne dersiniz paşalar.

Nişancı: Aynı düşüncededeyiz paşam. Siz sultanımıza arz edip onun kararını bize bildiriniz.

XVI. yüzyılda Divanühümayun üyeleri arasında geçen bu diyaloga bakılarak Divanühümayun ile ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) Danışma organı işlevi gördüğü
- B) Siyasi ve mali sorunların görüşüldüğü
- C) Sadrazam başkanlığında toplandığı
- D) Dış politikayla ilgili görüşmeler de yapıldığı
- E) Üyelerin seçimiyle belirlendiği

2. – Ayasofya Medresesi'nde müderrislik yapan ve matematik dersleri de veren Ali Kuşçu, İstanbul'un enlem ve boylamını hesaplamıştır.
– Takiyüddin Mehmet, kurduğu rasathanede güneş ve ay tutulmaları ile çeşitli gözlemler yapmıştır.

XVI. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde görülen bu gelişmeler aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olabilir?

- A) Azınlıklara idari görevler verildiğinin
- B) Eğitimde birlik sağlandığının
- C) Bilimsel çalışmaların vakıflarca desteklendiğinin
- D) Batı tarzı okulların açıldığının
- E) Pozitif bilimlerle ilgili çalışmalar yapıldığının

3. Çarşı ve pazarda satılan malların kalitesini ve fiyatını Osmanlı Devleti'nde muhtesip denilen görevliler kontrol ederdi.

Bu denetimin aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu savunulamaz?

- A) Pahalılığı önlemeye
- B) Tüketici haklarını korumaya
- C) Üretimde belli bir standart sağlamaya
- D) Azınlıkların ticaretteki etkinliğini önlemeye
- E) Haksız rekabeti engellemeye

4. Osmanlı Devleti'nin kuruluş sürecinde teşkilatlanmasında ahlak ile zanaatı birleştirmiş bir meslek örgütü olan Ahi teşkilatı da önemli rol oynamıştır.

Osmanlı Devleti'nin teşkilatlanmasına Ahilerin aşağıdaki alanlardan hangisinde daha çok destek oldukları savunulabilir?

- A) Eğitim
- B) Ekonomik
- C) Sanat
- D) Askerlik
- E) Hukuk

5. Devşirmelerden seçilen ve disiplinle yetiştirilen Kapıkulu ordusu doğrudan padişaha bağlıydı.

Bu durumun Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Kalemîye sınıfının yönetimde etkin olması
- B) Merkezi otoritenin gücü tutulması
- C) Divanühümayun'a devşirmelerin seçilmesi
- D) Ülkenin eyaletlere ayrılması
- E) Tımarlı sipahilerin orduya alınması

OSMANLI DEVLETİ'NİN KÜLTÜR VE MEDENİYETİ - I

6. Osmanlı Devleti'nde askeri sistem, vergi düzeni ve tarım faaliyetleri tımar sistemiyle iç içeydi.

Buna göre tımar sisteminin bozulmasının Osmanlı Devleti'nde;

- I. mali yapının işleyişi,
- II. ordunun savaş gücü,
- III. azınlıkların ticari hayata katılımı

durumlarından hangilerini olumsuz etkilemesi beklenir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. Anadolu'da aralarında anlaşmazlık olan ailelerden bir kısmı Osmanlı yönetimi tarafından Rumeli ve Balkanlarda fethedilen yerlere göç ettirilmiştir.

Bu uygulamanın aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olduğu savunulamaz?

- A) Toplumda milliyetçilik fikrinin yayılması
- B) Fetihlerin kalıcılığının sağlanması
- C) Devlet otoritesinin korunması
- D) Balkanların demografik yapısının değişmesi
- E) İç güvenliğin sağlanması

8. Osmanlı Devleti'nde eyalet, sancak, kaza ve köylerde davalara bakması için kadılar görevlendirilmiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Medreselerin ülke geneline yayılması
- B) Devşirme sisteminin uygulanması
- C) Kişilerin adalete ulaşmasının kolaylaştırılması
- D) Tımar sisteminin iyi işletilmesi
- E) Ahi teşkilatlarının taşrada yaygınlaştırılması

9. Osmanlı Devleti'nde Darü'tıp, Darülhadis, Darülkurra ve Darülhendese adıyla eğitim veren bir alanda uzmanlaşmış medreseler de açılmıştır.

Bu bilgiye bakılarak Osmanlı medreseleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Farklı alanlardaki ihtiyaçlara göre eğitim verdikleri
- B) Masraflarının merkez hazinesinden karşılandığı
- C) Sadece dini eğitime yoğunlaştıkları
- D) Öğrencilerini sınavla seçtikleri
- E) Farklı dillerde eğitim verildiği

10. I. Yetenekli kişilerin topluma kazandırılması
II. Hukuk adamı ihtiyacının karşılanması
III. Kapıkulu ocaklarına asker seçilmesi

Yukarıdakilerden hangilerinin Osmanlı padişahlarının ülke genelinde medreselerin kurulup yaygınlaştırılmasına önem vermelerinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

11. Osmanlı padişahları, cuma namazında, ava çıkarırken, sefere giderken veya gelirken halkın rik'a denilen istek ve şikayet dilekçelerini alırdı.

Bu uygulamanın aşağıdakilerden hangisini kolaylaştırdığı savunulamaz?

- A) Toplumun ihtiyaçlarını yönetime yansıtması
- B) Yöneticilerin halkın sorunlarından haberdar olması
- C) Halka yönetimde eşit haklar tanınması
- D) Adil bir yönetimin kurulması
- E) Halkın devlete bağlılığının artması

OSMANLI DEVLETİ'NİN KÜLTÜR VE MEDENİYETİ - II

1. Osmanlı hükümdarları kuruluşun ilk yıllarında bey, gazi gibi unvanlar kullanırken zamanla sultan, hükümdar, padişah ve halife gibi unvanlar kullanmışlardır.

Bu bilgilere bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Devletin siyasi ve askeri etkinliği zamanla artmıştır.
B) Avrupa kültüründen etkilenilmiştir.
C) Yabancı devletlerle diplomatik ilişkiler başlamıştır.
D) Saltanat sisteminden vazgeçilmiştir.
E) Devletin etnik yapısında zamanla değişiklik olmamıştır.

2. Osmanlı Devleti'nde Kazaskerler, Divanhümayun'daki büyük davalara bakar, kadı ve müderrislerin tayinini gerçekleştirirdi.

Buna göre Kazaskerlerin;

- I. hukuk,
II. eğitim,
III. askeri

alanlarından hangileriyle ilgili çalışmalar yaptığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

3. Osmanlı Devleti'nde ekilebilen toprakların büyük bir bölümü devlet mülkiyetinde tutulmuştur.

Bu uygulamanın;

- I. özel mülkiyetin yaygınlaşması,
II. taşrada büyük ve güçlü hanedanların ortaya çıkması,
III. devletin ekonomik hayatı kontrol altında tutması

durumlarından hangileri üzerinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. Osmanlı Devleti'nde;

- Anadolu ve Rumeli beylerbeyliklerinin kurulması,
- vezirlik makamının oluşturulması,
- Divan üyelerinin sayısının artırılması

durumları için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ülke sınırlarının genişlediği
B) İdari teşkilatlanmaya önem verildiği
C) Devletin yapılandırıldığı
D) Padişahın otoritesinin zayıfladığı
E) Yönetimin kolaylaştırıldığı

5. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde Kanunuesasi'nin ilan edilmesiyle ilk kez anayasal yönetime geçilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde böyle bir yönetime geçilmesinde etkili olduğu savunulamaz?

- A) Azınlıklar içinde ulusçuluk düşüncesinin önem kazanması
B) Avrupa'daki demokratikleşme çabalarının etkisi
C) Toplumsal barışın sağlanmak istenmesi
D) Devletin parçalanmasının önlenmek istenmesi
E) Saltanatın kaldırılmak istenmesi

6. Osmanlı Devleti'nde önemli konular Divan-ı Hümayun'da görüşülmüş ancak son kararı yine padişah vermiştir.

Osmanlı Devleti'ndeki bu uygulama aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olabilir?

- A) Çok uluslu toplum yapısına sahip olunduğunun
B) Divan-ı Hümayun'un danışma kurulu olduğunun
C) Teokratik yönetim anlayışının benimsendiğinin
D) Sosyal devlet anlayışının benimsendiğinin
E) Divan-ı Hümayun üyelerinin seçimde belirlendiğinin

7. Osmanlı Devleti'nde adalet ve hoşgörüyü dayalı bir yönetim anlayışı benimsenmiştir.

Bu uygulamanın aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yerel kültürlerin varlıklarını sürdürmesi
B) Göçebe halkın yerleşik yaşama geçmesi
C) Azınlıklardan farklı vergilerin alınması
D) Monarşik yönetim anlayışının benimsenmesi
E) Kapitülasyonların genişletilmesi

8. I. Gayrimüslimler il meclislerine üye olabileceklerdir.
II. Gayrimüslimler devlet memuru olabilecek ve istediği okula gidebileceklerdir.
III. Gayrimüslimler mebus seçilme hakkına sahip olacaklardır.

Osmanlı Devleti'nde yapılan yukarıdaki düzenlemelerden hangileriyle gayrimüslimlerin devlete karşı güç kazandıkları söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9. Osmanlı Devleti'nde dirlik toprakları, gelirlerine göre has, zeamet ve tımar diye ayrılmıştır. Devlet, toprakların verileceği kişilerin idari mevkileri ile toprağın geliri arasında bir paralellik kurmuştur.

Osmanlı Devleti'ndeki bu uygulama aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olabilir?

- A) Özel mülkiyetin özendirildiğinin
B) Toprakların maaş karşılığı olarak verildiğinin
C) Ticari faaliyetlere önem verildiğinin
D) Halkın devlet yönetimine katıldığıının
E) Din ve devlet işlerinin birbirinden ayrıldığıının

20. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ VE SAVAŞLAR - I

1. Rusya'nın Balkanlardaki yayılmacı siyasetine uzun süre engel olan İngiltere, 1908'de Reval'deki görüşmeler sonunda Balkanlarda Rusya'yı serbest bırakmıştır.

İngiltere'nin bu politika değişikliğine gitmesi;

- I. Osmanlı Devleti'nin siyasî ve askeri etkinliğinin azalması,
- II. Almanya'da siyasi birliğin kurulmasının Avrupa'da güçler dengesini değiştirmesi,
- III. Balkanlar ve çevresinin stratejik önemini kaybetmesi

durumlarından hangilerine dayandırılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. • Trablusgarb ve Bingazi'deki Müslümanlar halifeye bağlı olacak, bu amaçla halife bölgeye bir temsilci gönderecekti.
- Balkan Savaşları süresince Rodos ve Oniki Ada geçici olarak İtalya'ya bırakıldı.

Uşi Antlaşması'ndaki bu hükümler Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. Trablusgarb halkı ile dini ve kültürel bağlarını sürdürmek istediği
- II. politik ve askeri yönden zayıfladığı,
- III. Balkan devletlerine karşı İtalya ile askeri ittifak yaptığı

durumlarından hangilerinin göstergesi olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

3. • Osmanlı Devleti, Balkanlardan tamamen çekilmiştir.
- Ege Denizi'ndeki Osmanlı üstünlüğü sona ermiştir.
- Balkanlardaki Türkler azınlık durumuna düşmüştür.

Balkan Savaşlarının yukarıdaki sonuçlarına bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Balkan Savaşlarının Trablusgarb'ın kaybedilmesine neden olduğu
- B) Osmanlı Devleti'nin hâkimiyet alanının daraldığı
- C) Balkanların Osmanlı kimliğinden uzaklaştığı
- D) Balkan Türkleri sorununun ortaya çıktığı
- E) Bölgedeki siyasî dengelerin bozulduğu

4. **Alper:** Enver Paşa, Sarıkamış Harekâtı ile Kafkaslar üzerinden Hazar Denizi'ne, oradan da Orta Asya Türklerine ulaşmayı planlamıştı.

Eda: Bu harekâtı destekleyen müttefikleri Almanya ve Avusturya-Macaristan ise Doğu Avrupa ve Balkan cephelerinde rahatlamayı hedeflemişti.

Bu diyaloga bakılarak I. Dünya Savaşı ile ilgili;

- I. Rusya'nın direnişinin savaşın süresini uzattığı,
- II. Osmanlı Devleti'nin beklentileri ile müttefiklerinin çıkarlarının doğrudan örtüşmediği,
- III. Osmanlı ordularının Kafkas Cephesi'nde başarılı olduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

20. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ VE SAVAŞLAR - I

5. 1908'de Meşrutiyet'in yeniden ilan edildiği ilk günlerde ülkede bir iktidar boşluğu baş göstermiş ve geçiş dönemi kargaşası yaşanmıştır.

Bu süreçte;

- I. Avusturya'nın Bosna-Hersek'i ilhak etmesi,
- II. Bulgaristan'ın bağımsızlığını kazanması,
- III. Babıali Baskını'nın gerçekleştirilmesi

gelişmelerinden hangileri yaşanmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

6. II. Balkan Savaşı'nda Bulgaristan'ın zor durumda kalmasından yararlanan Osmanlı Devleti'nin Edirne ve Kırklareli'yi geri alması aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olabilir

- A) Doğu Trakya'da Osmanlı hâkimiyetinin sağlandığının
B) Osmanlı Devleti'nin yeni topraklar kaybettiğinin
C) Balkan ulusları ile ittifak yapıldığının
D) Azınlıklar sorununun çözümlendiğinin
E) Osmanlı ordusunun modernize edildiğinin

7. I. Dünya Savaşı öncesi birlikte hareket etme konusunda İtilaf devletlerinden red cevabı alan Osmanlı Devleti, Almanya'ya yakınlaşmıştır. Almanya ise baştan beri Osmanlı Devleti'nin kendi yanında savaşa girmesi taraftarıydı.

Aşağıdakilerden hangisi Almanya'nın bu tutumunun nedenleri arasında gösterilemez?

- A) Halifeliğin gücünden yararlanma
B) Savaşı geniş alanlara yayma
C) İngiliz sömürge yollarını kontrol altına alma
D) Osmanlı kaynaklarından yararlanma
E) Fransa'yı savaş dışı bırakma

8. İttihat ve Terakki Cemiyeti adını alacak olan İttihad-ı Osmanî Cemiyeti gizli olarak 1889'da Askeri Tıp Okulu öğrencileri tarafından kuruldu. İttihatçılar istibdat dönemini sona erdirmeye, Kanun-u Esasî'yi yeniden yürürlüğe koymaya ve Mebuslar Meclisi'nin açılışını sağlamayı istiyorlardı.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Halkın yönetime katılmasının hedeflendiği
B) Veraset sisteminde değişiklik ön görüldüğü
C) Baskıcı yönetime tepkilerin olduğu
D) Rejimin değişmesinin istendiği
E) Cemiyetin özgürlüklerden yana olduğu

9. I. Yakın zamanda kaybettiği toprakları geri alma
II. Toprak bütünlüğüne yönelik tehditleri sonlandırma
III. Mali kısıtlamalardan kurtulma

Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'na girmesinde yukarıdakilerden hangilerini amaçladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

10. Meşrutiyet karşıtları tarafından 1909'da başlatılan ve tarihe 31 Mart Vakası olarak geçen ayaklanma sonucu II. Abdülhamit tahttan indirilerek yerine tahta V. Mehmet Reşat geçirilmiştir.

Bu gelişmeler aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olamaz?

- A) İsyan sonrası Meşrutiyet taraftarlarının güçlendiği
B) Rejim tartışmalarının güvenlik sorunlarına yol açtığı
C) Yeni rejime muhalif grupların olduğu
D) Mebuslar Meclisi'nin işlevsiz kaldığı
E) Padişahın isyandan sorumlu tutulduğu

20. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ VE SAVAŞLAR - II

1. Mustafa Kemal, gönüllü olarak katıldığı Trablusgarp Savaşı'nda yerli halkı örgütleyerek milis kuvvetleri oluşturmuş ve İtalyanlara karşı başarılı mücadeler vermiştir.

Bu savaşın Mustafa Kemal'e;

- I. gerilla savaşının inceliklerini öğrenme,
- II. askeri tecrübe kazanma,
- III. halk arasında tanınma

kazanımlarından hangilerini sağladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. Birinci Dünya Savaşı öncesinde Avrupa'nın büyük devletleri Osmanlı Devleti ile ittifak yapmamışlardır.

Bu duruma Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisinin neden olduğu savunulabilir?

- A) Teokratik bir yönetime sahip olması
B) Halka devlet yönetimine katılma hakkı tanımış olması
C) Çok uluslu bir yapıya sahip olması
D) Askeri ve ekonomik yönden oldukça zayıflamış olması
E) Ordunun yönetimde etkili olması

3. Birinci Dünya Savaşı öncesinde Avrupalı devletler arasında İtilaf ve İttifak blokları oluşmuştur.

Bu duruma aşağıdakilerden hangisinin neden olduğu savunulabilir?

- A) Devletler arasındaki çıkar çatışmalarının
B) Avrupa'da demokratik yönetimlerin güçlenmesinin
C) Bazı ülkelerde azınlık sorunlarının devam etmesinin
D) Kalıcı barış ortamının oluşturulmak istenmesinin
E) Bilimsel çalışmaların artmasının

4. I. Dünya Savaşı sırasında yapılan gizli antlaşmalarda Batı Anadolu'nun Yunanistan'a verilmesi ve Boğazlar bölgesinde uluslararası bir komisyonun kurulması yer almamıştır.

Savaş sonunda böyle bir durumun ortaya çıkmasında;

- I. Rusya'nın savaştan çekilmesi,
- II. Bulgaristan'ın İttifak devletlerine katılması,
- III. İtalya'nın taraf değiştirmesi

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

20. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ VE SAVAŞLAR - II

5. Balkan Savaşları öncesinde Avrupa devletleri adına bir bildiri yayınlayan Rusya ve Avusturya, Osmanlı Devleti ile Balkan ulusları arasında çıkabilecek bir savaş sonucunda oluşacak sınır değişikliğini kabul etmeyeceklerini bildirdiler.

Avrupalı devletlerin bu şekilde hareket etmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Çok uluslu bir yapıya sahip olmaları
B) Savaşı Osmanlı Devleti'nin kazanacağını düşünceleri
C) Demokratik yönetimleri önemsemeleri
D) Osmanlı Devleti'nin askeri ve ekonomik yönden zayıflamış olması
E) Avrupalı devletlerin kapitülasyonlardan yararlanıyor olması

6. Balkanlarda panslavizm politikası takip eden Rusya, milliyetçilik fikrinden yararlanarak Balkan ulusları arasında uzlaşma sağlamıştır.

Bu bilgiler;

- I. Rusya'nın Balkan ulusları üzerinde birleştirici etkisi olduğu,
II. Avusturya ile Rusya'nın Balkan politikasının çatıştığı,
III. Rusya'nın demokratik yönetimleri desteklediği

durumlarından hangilerinin göstergesi olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

7. XIX. yüzyılın ikinci yarısında siyasi birliğini kuran İtalya, kısa sürede sanayileştikten sonra sömürge arayışına girmiştir. Bu arayış döneminde İtalya'nın Trablusgarp'a saldırması üzerine zor durumda kalan Osmanlı Devleti bölgeye askeri yardım gönderememiştir.

Osmanlı Devleti'nin bölgeye yardım ulaştırılamamasında;

- I. donanma gücünün zayıf olması,
II. Mısır'ın, İngiltere'nin işgalinde olması nedeniyle kara yolunun kapanması,
III. Rusya'nın Karadeniz'de güçlü olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

8. Araplar, nüfuslarının yoğun olduğu bölgelerle ilgili haklarını savunmak üzere I. Dünya Savaşı'nı sona erdirecek barış antlaşmalarının esaslarını tespit etmek üzere toplanan Paris Konferansı'na davet edilmişlerdir.

Antlaşmaların yapılması sonrasında görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisinin bu duruma aykırı olduğu savunulabilir?

- A) Orta Doğu'da mandater yönetimlerin kurulması
B) Yenilen devletlere ekonomik ve askeri kısıtlamalar getirilmesi
C) Yenilen devletlerde mecburi askerliğin kaldırılması
D) Yeni devletlerin kurulması
E) Boğazların uluslararası ticarete açılması

MİLLİ MÜCADELE'NİN HAZIRLIK DÖNEMİ - I

1. "Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikedir."

Amasya Genelgesi'nde bu kararın alınması;

- I. Anadolu'da işgallerin giderek yayılması,
II. Osmanlı ordularının dağıtılmış olması,
III. İstanbul Hükümeti ve padişahın teslimiyetçi tutumları

durumlarından hangilerine dayandırılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. **Yeşim:** Mustafa Kemal, 9. Ordu Müfettişi olarak Doğu Karadeniz Bölgesi'nde Pontus Rumları ile Türkler arasındaki karışıklığı önleme ve Türklerdeki silahları toplama göreviyle Samsun'a çıkmıştır.

Duygu: Samsun'a çıktıktan sonra Mustafa Kemal olayla ilgili bir rapor yayınlamıştır. Ardından Havza ve Amasya genelgeleri, Erzurum ve Sivas kongreleri ile halkı silahlı direnişe çağırıp örgütlemiştir.

Bu diyalogtaki bilgiler Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. yapılan görevlendirmeye aykırı davrandığı,
II. inkılaplar için zaman kazanmaya çalıştığı,
III. işgallere karşı ulusal bağımsızlık mücadelesini başlattığı

durumlarından hangilerinin göstergesi olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

3. Sivas Kongresi'nde ulusal cemiyetler Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adı altında birleştirilmiştir.

Bu uygulamanın aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Millî Mücadele'nin idaresinde birliktelik oluşturma
B) Osmanlı ordularının terhis edilmesini önleme
C) Laik yönetime geçme
D) Saltanatın kurtarılmasını sağlama
E) İşgallere karşı düzenli bir ordu kurma

4. **Durum I:** Sivas Kongresi'nin toplanmasını önlemekte başarısız olan Damat Ferit Hükümeti istifa etti. Padişah, onun yerine Kuvayımiliye yanlısı Ali Rıza Paşa'yı hükümet kurmakla görevlendirdi.

Durum II: Mebuslar Meclisi'nde Misakımillî ilan edildiği için İngilizlerin İstanbul'u işgal etmesi üzerine Ali Rıza Paşa Hükümeti istifa etti. Padişah ise İngiliz yanlısı Damat Ferit'e tekrar hükümeti kurma görevi verdi.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Anadolu hareketinin başarılarının hükümet değişikliğine neden olduğu
B) Osmanlı Devleti'nde yönetim istikrarının bozulduğu
C) İşgalcilerin ulus iradesine müdahale ettikleri
D) Millîcilerin saltanatın kaldırılması yönünde siyaset izledikleri
E) Padişahın gelişen duruma göre farklı politikalar ürettiği

MİLLİ MÜCADELE'NİN HAZIRLIK DÖNEMİ - I

5. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın ardından Anadolu'nun işgali üzerine Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri kurulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu cemiyetlerin özellikleri arasında yer almaz?

- A) Bölgesel faaliyet gösterme
- B) Mustafa Kemal'in isteği ile kurulma
- C) Ermeni ve Rum isteklerine karşı direnme
- D) Türk ve dünya kamuoyunu bilgilendirmeye çalışma
- E) Haklarını ve davalarını basın yoluyla duyurma

6. • Misakımilli doğrultusunda ulusal güçlerin birleştirilmesi
• Temsil Kurulu'nun görevinin sona ermesi

Milli Mücadele'de yukarıdaki gelişmelerin aşağıdakilerden hangisiyle sağlandığı söylenebilir?

- A) TBMM'nin açılmasıyla
- B) Amasya Genelgesi'nin ilanıyla
- C) Sivas Kongresi'nin toplanmasıyla
- D) Amasya Görüşmeleriyle
- E) Londra Barış Konferansı'yla

7. Erzurum Kongresi'nde "Manda ve himaye kabul olunamaz." kararı alınmasına rağmen Sivas Kongresi'nde tekrar manda fikri tartışılmıştır.

Bu gelişme;

- I. tam bağımsızlıktan şüphe duyanların varlığı,
- II. bir ülkenin manda yönetimine girmenin çıkar yol olarak görülmesi,
- III. ulusal egemenliğe tam olarak inanılması

durumlarından hangileri ile açıklanabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

8. **Aşağıdakilerden hangisinin Doğu Anadolu'da bir Ermeni Devleti'nin kurulmasını önleme adına Milli Mücadele döneminde yapılan çalışmalar arasında olduğu savunulamaz?**

- A) Bölgeden Türk göçünün önlenmesi
- B) Şark vilayetlerinin topluca savunulması kararı alınması
- C) Erzurum Kongresi'nin toplanması
- D) Kazım Karabekir Paşa'nın bölgeye atanması
- E) Tehcir Kanunu'nun çıkarılması

9. I. Halkın istek ve görüşlerine saygıya
II. Bölge halkının Türk oluşuna duyulan güvene
III. Bölgenin coğrafi şartlarına

Misakımilli'de Batı Trakya ile Elviyeiselse'de (Kars, Ardahan, Batum) halk oyuna başvurulmasının benimsenmesi yukarıdakilerden hangilerine dayandırılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

10. 9. Ordu Müfettişi olarak görevlendirilen Mustafa Kemal'in, görev alanındaki Trabzon, Erzurum, Sivas, Van, Erzincan, Samsun illeri ile bunlara komşu olan illerdeki sivil ve asker tüm yöneticilere emretme yetkisi vardı.

Bu bilgi aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olabilir?

- A) Padişahın yetkilerini Mustafa Kemal'e devrettiğinin
- B) Mustafa Kemal'e geniş yetkiler tanındığının
- C) Ermeni ve Rumlara karşı mücadele edildiğinin
- D) Anadolu'nun doğusunun işgalden kurtarılmasına öncelik verildiğinin
- E) Mustafa Kemal'in yalnızca askeri yetkilere sahip olduğunun

MİLLİ MÜCADELE'NİN HAZIRLIK DÖNEMİ - II

1. Mondros Ateşkes Antlaşması sonrasında kurulan milli varlığa düşman cemiyetlerin çoğu İtilaf devletlerinin desteği ile kurulmuştur. Bu cemiyetlerin üyeleri arasında Osmanlı Devleti'nin üst düzey yönetiminde görev alan kişiler de vardı.

Bu bilgilere göre, milli varlığa düşman cemiyetlerin ortak özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) İslam toplumlarıyla ilişkileri geliştirmek istemeleri
B) Azınlıklarla iş birliği yapmaları
C) Halifeliğin devamını istemeleri
D) Ayrı bir devlet kurmak istemeleri
E) Milli Mücadeleye karşı olmaları

2. I. Dünya Savaşı sonrası başlayan işgaller karşısında Anadolu halkı hiçbir zaman ümitsizliğe düşmeden mücadelesine devam etmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Anadolu halkının işgaller karşısındaki tutumlarından biri olarak gösterilemez?

- A) Direniş cemiyetlerinin kurulması
B) Kuvay-ı Milliye hareketlerinin başlaması
C) İstanbul Hükümeti'nin desteklenmesi
D) İşgallere karşı mitinglerin yapılması
E) Kurtuluş Savaşı'nın yürütülmesi

3. Mondros Ateşkes Antlaşması sonrasında kurulan milli varlığa düşman cemiyetlerin çoğu, İngilizlerin desteği ve yardımlarıyla kurulmuştur.

İngilizlerin bu politikayla;

- I. Anadolu'daki etkinliklerini devam ettirme,
II. Milli Mücadele'nin güçlenmesini önleme,
III. Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü koruma

amaçlarından hangilerine ulaşmak istedikleri savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

4. Mondros Ateşkes Antlaşması sonrasında başlayan işgallere karşı kurulan Milli Cemiyetler, buldukları bölgelerin kurtuluşunu amaçlamışlardır.

Bu bilgiler Milli Cemiyetlerle ilgili aşağıdakilerden hangisinin göstergesi **olamaz?**

- A) Wilson İlkeleri'nin uygulanmasına karşı olduklarının
B) Tek bir merkezden yönetilmediklerinin
C) İşgalleri önlemeye çalıştıklarının
D) Bölgesel nitelikli kurulduklarının
E) Kurulmalarında bağımsızlık duygusunun etkili olduğunun

MİLLİ MÜCADELE'NİN HAZIRLIK DÖNEMİ - II

5. Amasya Genelgesi'nde "İstanbul Hükümeti, yüklediği görevi yerine getirememekte, bu durum milletimizi yok saymak anlamına gelmektedir." kararı yer almıştır.

Amasya Genelgesi'nde yer alan bu karar ile ilgili;

- I. İstanbul Hükümeti'ne güven duyulmadığı belirtilmiştir.
- II. Milli Mücadele'nin amaç ve yöntemi açıklanmıştır.
- III. Türk milletinin haklarının tehlikede olduğu belirtilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

6. İstanbul Hükümeti'nin Şeyhülislam'a yayımlattığı fetvaya karşılık TBMM adına Ankara Müftüsü Rıfat Efendi karşı bir fetva hazırlayarak, "Tutsak bulunan halifenin kurtarılması için her Müslümanın savaşmasının din görevi olduğunu, Hilafetin hakları ve vatanın istilasını önlemek için savaşan Müslümanların asi sayılmayacağını" ilan etmiştir.

Bu bilgiler TBMM ile ilgili aşağıdakilerden hangisinin göstergesi **olamaz?**

- A) Yasama, yürütme ve yargı işlerinin bir arada yürütülmesini amaçladığının
- B) Halk üzerindeki saygınlığını korumaya çalıştığının
- C) Dinin birleştirici gücünden yararlanmak istediğinin
- D) Milli Mücadele'nin hilafet ve saltanat makamına karşı yapılmadığını göstermek istediğinin
- E) Yıkıcı propagandalara karşı önlem almaya çalıştığının

7. Bölgesel nitelikli toplanan Erzurum Kongresi'nde, ulusal amaçlar doğrultusunda toplanacak olan, Sivas Kongresi'ne katılmak üzere dokuz kişilik Temsilciler Heyeti seçilmiştir.

Bu bilgiye dayanılarak aşağıdaki yargılardan hangisi savunulabilir?

- A) Sivas Kongresi'nin toplanmasına Erzurum'da karar verilmiştir.
- B) Sivas Kongresi kararları, Erzurum Kongresi kararlarına göre daha kapsamlıdır.
- C) Milli Mücadele taraftarları arasında görüş farklılıkları vardır.
- D) Erzurum Kongresi hükümet görevini, Sivas Kongresi Meclis görevini üstlenmiştir.
- E) Sivas Kongresi, Erzurum Kongresi'nden daha uzun sürmüştür.

8. Amasya Görüşmelerinde alınan karar doğrultusunda Mebuslar Meclisi seçimleri yapılmış ve bu seçimleri daha çok Milli Mücadele yanlıları kazanmıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Mebuslar Meclisi'nin İstanbul'da toplanmasına
- B) İtilaf devletlerinin Mebuslar Meclisi'nin açılmasına karşı çıkmamasına
- C) İstanbul Hükümeti'nin Milli Mücadele taraftarlarının denetimi altına girmesine
- D) İtilaf devletlerinin Anadolu'daki işgallerini sona erdirmelerine
- E) Kongre kararlarının Mebuslar Meclisi'nde kabul edilmesine

KURTULUŞ SAVAŞI'NDA CEPHELER - I

1. **Fatih:** 15 Mayıs 1919 sonrası Yunanistan, İzmir'e yeni kuvvetler çıkarmış ve Trakya'daki birliklerinin bir kısmını Anadolu'ya kaydırmıştı. İngiltere Başbakanı Lloyd George'dan da destek almışlardı.

Cemre: Türkler ise; Pontus çeteleri, aşiret ayaklanmaları, asker kaçakları, salgın hastalıklar, yiyecek ve ilaç sıkıntısı ile uğraşmaktaydı.

Yukarıdaki diyalogta verilen bu bilgiler Milli Mücadele döneminde Batı Cephesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisinin göstergesi **olamaz?**

- A) Türklerin cephe gerisinde iç tehditlerle mücadele ettiğinin
B) Türk ordusunda disiplini sağlama uğraşı verildiğinin
C) İtalya ve Fransa'nın tarafsız davrandıklarının
D) Türk tarafının maddi imkansızlıkları olduğunun
E) Yunanlıların dış politik destek aldığıının

2. TBMM'nin davet edildiği 1921 Londra Konferansı'nda Ermeni yurdundan vazgeçilmemiş, işgalciler de kendi nüfuz bölgelerini bırakmamıştır.

Bu bilgiler;

- I. İtilaf devletlerinin Anadolu'yu boşaltmaya razı olmadığı,
II. Türk tarafının isteklerinin dikkate alınmadığı,
III. Anadolu'nun toprak bütünlüğüne yönelik tehditlerin sürdüğü

durumlarından hangilerinin göstergesi olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

3. I. İnönü Savaşı sonrası toplanan Londra Konferansı'nda Sevr Antlaşması ufak değişikliklerle TBMM'ye sunulmuştur. Lozan Barış Görüşmelerinde ise TBMM, Kurtuluş Savaşı'nın kazananı olarak I. Dünya Savaşı'nın galiplerinin karşısına oturmuştur.

Yukarıda verilen bilgilere göre;

- I. Misakımilli hedeflerine tam olarak ulaşıldığı,
II. Türk tarafının diplomatik olarak güç kazandığı,
III. İtilaf devletlerinin zamanla bazı avantajlarını kaybettiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. Lozan Konferansı'nda Türk heyeti yıkıcı faaliyetlere karışan Fener Rum Patrikhanesi'ni sınırları dışına çıkarılmasını istedi. Ancak başta Yunanistan olmak üzere İtilaf devletleri buna karşı çıktı.

İtilaf devletlerin bu tutumu;

- I. Yeni Türk Devleti'nin iç işlerine müdahale edebilme,
II. Türklerin gayrimüslimlere karşı hoşgörüsünden yararlanma,
III. Katolik ve Ortodoks kiliselerinin birleşmesini sağlama

amaçlarından hangileri ile açıklanabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

KURTULUŞ SAVAŞI'NDA CEPHELER - I

5. Güney Cephesi'nin kurulmasında, Urfa, Antep, Maraş'ın Fransızlarca işgali ve Fransız destekli Ermeni çetelerinin faaliyetleri etkili olmuştur.

Bu bilgiler aşağıdakilerden hangisinin göstergesi **olamaz?**

- A) Azınlıkların yıkıcı çalışmalarda bulunduğu
B) Türk halkının bağımsızlıktan yana olduğunun
C) İşgallere karşı çıkıldığının
D) İngiltere ile Fransa arasında görüş ayrılığı oluştuğunun
E) İtilaf devletleriyle azınlıkların iş birliği yaptığının

6. Büyük Taarruz ile Yunanlılar, Türk askeri ve halkının çabası sonucunda yurttan atılmış ve bu durum sömürge altındaki uluslara örnek olmuştur.

Bu yargı Kurtuluş Savaşı'nın aşağıdaki özelliklerden hangisine sahip olduğunu gösterir?

- A) Milli egemenliği hedefleme
B) Evrensel olma
C) Sadece askeri mücadele olma
D) Saltanata karşı olma
E) Dış destekle kazanılma

7. • Temsil Kurulu'nun görevi TBMM'nin açılmasıyla sona ermiştir.
• Kuvayımilliyeye misyonunu düzenli ordunun kurulmasıyla tamamlamıştır.

Milli Mücadele dönemindeki bu gelişmelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi savunulabilir?

- A) TBMM'nin açılmasına tepkiler oluştuğu
B) Kurtuluş mücadelesinin daha düzenli hale getirildiği
C) Anayasal kurumlar oluşturulduğu
D) İstanbul Hükümeti ile iş birliği yapıldığı
E) Laik devlet düzenine geçildiği

8. Anadolu'nun işgaline katılan İtalya, Millî Mücadele sırasında Türklerle sıcak çatışmaya girmekten çekinmiştir.

İtalya'nın bu tutumunda;

- I. Rus tehdidinden çekinmesi,
II. emperyalizme karşı olması,
III. Batı Anadolu'nun Yunanistan'a verilmesi

durumlarından hangilerinin belirleyici olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

9. **Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın**, "İstanbul ve Boğazlar TBMM yönetimine bırakılacaktır." **hükümü ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

- A) Misakımillî'den verilen tavizlerin geri alındığı
B) TBMM'nin İtilaf devletlerince tanınmadığı
C) Boğazlar Komisyonu'nun kaldırıldığı
D) İngiltere'nin Trakya'daki isteklerini koruduğu
E) Osmanlı Devleti'nin hukuken sona erdiği

10. Rusya, Moskova Antlaşması'na dayanarak TBMM'nin, Fransa ile Ankara Antlaşması'nı imzalamasına tepki göstermiştir.

Rusya'nın bu tutumu aşağıdakilerden hangisine dayandırılabilir?

- A) TBMM'nin Batılı devletlerle olumlu ilişkiler kurmasına karşı olması
B) TBMM'nin resmen tanınmasını istememesi
C) Yunan ilerleyişine karşı çıkması
D) Ülkesindeki Türklerin bağımsızlığından çekinmesi
E) Fransızların Anadolu'dan çekilmesine karşı olması

KURTULUŞ SAVAŞI'NDA CEPHELER - II

1. Mustafa Kemal Paşa, Başkomutanlık Kanunu'nun uzatılmasına ilişkin 6 Mayıs 1922'de TBMM'de yapılan görüşmelerde, "Düşman karşısında bulunan ordumuz, başsız bırakılamazdı. Bu bakımdan bırakmadım, bırakamam ve bırakmayacağım." demiştir.

Bu sözler Mustafa Kemal Paşa ile ilgili;

- I. kendine güvendiği,
II. TBMM'nin yetkilerini şahsında topladığı,
III. komutanlık konusunda kararlı olduğu

durumlarından hangilerinin göstergesi olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

2. I. İnönü Savaşı'nın kazanılmasından sonra TBMM, İtilaf devletlerince Londra Konferansı'na davet edilmiştir.

TBMM temsilcilerinin Londra Konferansı'na katılmakla aşağıdakilerden hangisini amaçladıkları savunulamaz?

- A) Barış yanlısı olduğunu göstermek
B) Uluslararası alanda tanınmak
C) Türk milletinin temsilcisi olduğunu göstermek
D) İşgallerin haksızlığını duyurmak
E) İnkılaplar konusunda İtilaf devletlerinin desteğini almak

3. Mustafa Kemal, Sakarya Savaşı'ndan sonra Fransız temsilcisiyle konuşurken, "Tam bağımsızlık demek, kuşkusuz siyaset, ekonomi, adalet, askerlik ve kültür gibi her alanda tam bağımsızlık ve tam özgürlük demektir" demiştir.

Mustafa Kemal'in bu sözleri Milli Mücadele ile ilgili aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olabilir?

- A) İstanbul Hükümeti ile iş birliği yapıldığının
B) Bağımsızlığın bir bütün olarak gerçekleştirilmek istendiğinin
C) Ekonomik bağımsızlığa daha fazla önem verildiğinin
D) Dünya kamuoyunun desteğinin alındığının
E) Misakımilli sınırlarına ulaşıldığının

4. Lozan Konferansı'nın birinci döneminde uzun tartışmalara yol açan konulardan biri de kapitülasyonların kaldırılması meselesiydi. Çünkü batılı devletler kapitülasyonlarla ilgili haklarından vazgeçmek istemiyorlardı.

Bu durumun Batılı devletlerin daha çok aşağıdakilerden hangisini kabul etmek istemediklerini gösterir?

- A) Yeni Türk Devleti'nin tam bağımsızlığını
B) Demokratik ilerlemelerin artmasını
C) Ekonomik gelişmelerin yaşanmasını
D) Uluslararası eşitlik anlayışını
E) Çok uluslu devlet yapısını

KURTULUŞ SAVAŞI'NDA CEPHELER - II

5. TBMM, Mudanya Ateşkes Antlaşması'na kadar İtilaf devletlerine karşı savaş politikası izlemiştir.

TBMM'nin bu davranışı aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Anadolu'nun işgal altında olmasıyla
B) Saltanatın kaldırılmak istenmesiyle
C) Halkın desteğine ihtiyaç duyulmasıyla
D) Osmanlı Devleti ile görüş ayrılığı yaşanmasıyla
E) İnkılaplar için uygun ortamın sağlanmaya çalışılmasıyla

6. Osmanlı Devleti tarafından yabancılara tanınan adli, mali ve yönetim alanlarındaki ayrıcalıklar, Lozan Barış Antlaşması ile kaldırılmıştır.

Bu bilgilere bakılarak, Yeni Türk Devleti'nin Lozan Barış Antlaşması ile aşağıdaki alanların hangisinde bağımsız hareket etme olanağı elde ettiği savunulamaz?

- A) Siyasal B) Ekonomik C) Hukuki
D) Askeri E) İdari

7. Milli Mücadele yıllarında TBMM'nin aldığı;

- I. Savaş ve barışa karar verme yetkisi TBMM'ye aittir.
II. Dini faaliyetler TBMM tarafından denetlenir.
III. Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.

kararlarından hangilerinin dış politika ile ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

8. **Esra:** I. İnönü Savaşı sırasında düzenlenen Londra Konferansı'na İtilaf devletleri hem TBMM'yi hem de İstanbul Hükümeti'ni davet etmişlerdir.

Betül: Aynı siyaseti İtilaf devletleri Lozan Barış Görüşmeleri öncesinde de tekrarlamış, bunun üzerine TBMM saltanatı kaldırmıştır.

Bu bilgiler;

- I. TBMM'nin zamanla otoritesinin arttığı,
II. İtilaf devletlerinin Türkler arasındaki ayrılıktan yararlanmak istediği,
III. ulusal egemenliğe yönelik önemli bir adım atıldığı

durumlarından hangilerinin göstergesi olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

9. TBMM'nin, Birinci İnönü Savaşı'ndan sonra Sovyet Rusya ile yaptığı Moskova Antlaşması'nda, "Çarlık Rusyası ile Osmanlı Devleti arasındaki antlaşmalar geçersiz sayılacaktır." hükmü yer almıştır.

Bu maddeye bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) TBMM'nin diplomatik ilişkilere önem verdiğine
B) Askeri başarıların diplomatik gelişmelere ortam oluşturduğuna
C) Doğu sınırının kesinleştiğine
D) İstanbul Hükümeti'nin yok sayıldığına
E) TBMM'nin, aktif bir dış politika izlediğine

ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI - I

1. • Mevcut müesseseleri zorla değiştirmek
- Türk milletini son asırlarda geri bırakmış müesseseleri yıkarak yerlerine, milletin en yüksek medeni icaplarına göre ilerlemesini temin edecek yeni müesseseler koymak

Atatürk'ün inkılap anlayışını ifade eden bu görüşlerine bakılarak;

- I. işlevini yitirmiş kurumların kaldırılmasının amaçlandığı,
- II. yenilikler için toplumun demokratik olgunluğa erişmesinin beklenmesine inanıldığı,
- III. gelişmeyi önleyici engelleri kaldırmanın hedeflendiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
- D) I ve III E) I, II ve III

2. Osmanlı Devleti, kapitülasyonlar dolayısıyla kabotaj hakkından yabancıların yararlanmasına izin vermişti. 1 Temmuz 1926'da çıkarılan Kabotaj Kanunu ile Türk limanları arasında yolcu ve yük taşıma işi (kabotaj) sadece Türklere bırakıldı. Böylece yabancıların Türk karasularında gemi işletme hakkı kaldırıldı.

Bu düzenlemenin aşağıdaki amaçlardan hangisine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yabancı gemilerin Boğazlardan geçişini önlemeye
- B) Ulaşım ve taşımacılıkta millileşmeye
- C) Ulusal egemenliği sağlamaya
- D) Devletçilik ilkesini hayata geçirmeye
- E) Yerli ham maddeye dayalı sanayi kurmaya

3. Lozan Antlaşması'na göre azınlıklar, kendi aralarındaki hukuki sorunlarını gelenek ve göreneklerine göre çözüyorlardı. Medeni Kanun'un kabulü ile birlikte azınlıklar bu haklarından vazgeçtiklerini Türk hükümetine bildirmişlerdir.

Bu bilgiler Yeni Türk Devleti ile ilgili;

- I. yabancılara tanınan ekonomik ayrıcalıkların sona erdiği,
- II. ülke içindeki hukuki uygulamalarda birlik sağlandığı,
- III. azınlıklara yönetime katılma hakkı tanınmadığı

durumlarından hangilerinin göstergesi olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
- D) I ve III E) II ve III

4. – Saltanatın kaldırılması sonrası cumhuriyetin ilan edilmesi
- Tevhiditedrisat Kanunu'nun kabul edilmesiyle medreselerin kapanması
- Yeni Türk Alfabesi'nin kabul edilmesiyle Millet Mekteplerinin açılması

Türk inkılabı ile ilgili bu bilgiler;

- I. birbirini tamamlayıcı düzenlemeler içerdiği,
- II. halk yararını gözetilen yenilikler yapıldığı,
- III. çağdaşlaşmayı amaç edindiği

durumlarından hangilerinin göstergesi olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
- D) II ve III E) I, II ve III